

საქართველოს რესპუბლიკა

ქვირა,
9 მაისი,
2004 წელი
№ 106
(4835)

აჭარა

დროებითი საკოორდინაციო საბჭო მუშაობას შუაღვა

დროებითი საკოორდინაციო საბჭო ლევან ვარშალომის ხელმძღვანელობით ჯერ კიდევ გუშინწინ შეიქმნა, გუშინ კი პირველი ოფისიდან სხდომა გამართა.

გუშინდელ სხდომაზე პირველ საკითხად 19-წევრიანმა დროებითმა მმართველობითმა ორგანომ კომისიების დაკომპლექტება განიხილა. საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება, შეიქმნას ხუთი კომისია, რომელთაგან თითოეულში ოთხი წევრი შევა.

გადაწყდა, რომ საკანონმდებლო საკითხთა კომისიას თამაზ დიასამიძე ხელმძღვანელებს, ეკონომიკურ საკითხთა კომისიას – თემურ ბუგაძე, რაიონებთან ურთიერთობის საკითხთა კომისიას – ზურაბ მიქელაძე. განათლებისა და კულტურის საკითხებს ულგუჯა მაკარაძე გაუწევს კურირებას. კობა ხაბაშმა სამართალდამცველები ჩაიბარა, ქალაქის მერის ფუნქციის შესრულება კი თენგიზ ასანიძეს დაევა.

ქვემო ქართლი

პარამი მანქანით შესვლა დღეიდან პრობლემა აღარ არის: ქაქუთის ხიდზე მოძრაობა აღდგა. ახლადშეკეთებული ხიდის ტესტირება 80-ტონიანი სატვირთო მანქანის შემოღებით განხორციელდა.

თამარ სულუხია იმედი გამოთქვა, რომ დღეიდან მოძრაობა ჩოლოქმეც აღდგება.

მისივე თქმით, ორივე ხიდის აღდგენა ქვეყნის, საგარეო დოლარის 350 000 ლარი დაუჯდება და ამ ხარჯებს საგზაო ფონდი დაფარავს.

სასუმი

მოსახლეობისთვის

პარამი მალაქლიანი რაიონების მოსახლეობამ გუშინ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროსგან უსასყიდლოდ 60 ტონა სასუქი მიიღო. როგორც სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ თამაზ თხელიძემ განაცხადა, სასუქი, რომელიც აბაშაშია დანაცვებული, გუშინ დღითი სატვირთო მანქანებზე დაიტვირთა და ქაქუთის ხიდის აღდგენისთანავე აჭარაში შეიტანეს.

გარდა ამისა, თამაზ თხელიძის განცხადებით, უახლოეს ხანებში აჭარის მოსახლეობისთვის მოსაგონებ და მატარებელი 300 000 ლარის ღირებულების სასუქს, რომელიც მას ასევე უსასყიდლოდ გადაეცემა.

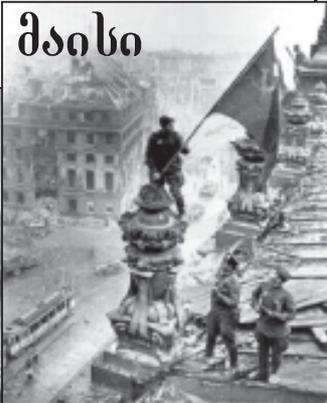
დროებითი მთავრობის მუშაობა

დღის ანაკლოტი
პატრონების რეცეპტი ახალ ჩინოვნიკებს: იმუშავეთ მთელი დღე და დრო აღარ დაგტოვებთ ფულის საკეთიბლად.

9 მაისი ბერლინი, რაისსტაგი, 1945 წლის მაისი

გამარჯვების დღისადმი მიძღვნილი მასალაზე წაიკითხეთ
მე-4-9 გვ.

კანონმდებლობა

ქვეყნის ბიუჯეტი, რომელსაც დაგვიანებული შვილივით ელოდებიან

პლენარული სხდომის პირველ ნახევარში „2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის“ პროექტთან დაკავშირებით პარლამენტის კომიტეტების თავმჯდომარეებმა, ფრაქციების ხელმძღვანელებმა და პარლამენტის წევრებმა თავიანთი პოზიციები გამოხატეს.

იხ. მე-2 გვ.

იხილი

ნავსი გატყდა

„ეს საბო დღე და ღამეა, მხოლოდ რამდენიმე საათი მშინა“. საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის გამოსვლიდან.

მომავლი საქართველო იყო დაბადებული. ძნელი იყო ის გუშინწინდელი გიორგობის დამეც. მაგრამ ღამის 3-ის ნახევარზე დედაქალაქის მეცა გაანათა ფიერებებმა, რომელმაც გამოადგინა ჩამინებული ქალაქი და მოსახლეობას აუწყა, რომ აჭარაში პრობლემა მშვიდობიანად გადაწყდა: ასლან აბაშიძე მოსკოვში გაიქცა!

ნავსი გატყდა, დამისხვრა მით – თითქოს საქართველოს აღბრუნება იმედი იყო, რაც აქამდე გოლგოთა გამოვიარეთ, უნდა გამოგვევლო, რათა მოგვენანიებინა ცოდვები და გაგმთლიანებულიყოფით რწმენაში, ამ რწმენას უკვე ვეღარაფერი შეარყევს.

რაფერი ეშველებოდა, თითქოს ჩვენ არასრულფასოვანი ვიყოფილიყავით, თითქოს ხალხს აღარ შეეძლო სამშობლოს გამოღიანება და გამამყვება!

თურმე, შეეძლო... მაგრამ იქნებ, რაც აქამდე გოლგოთა გამოვიარეთ, უნდა გამოგვევლო, რათა მოგვენანიებინა ცოდვები და გაგმთლიანებულიყოფით რწმენაში, ამ რწმენას უკვე ვეღარაფერი შეარყევს.

იხ. მე-2 გვ.

ბიზაროღნი!

ბიჭის ნაცვლად... სალომე

2 მამის დიდად გაგვახარა და თან გაგვაოცა ჩვენმა პატარა გოგონამ. საქმე ის გახლავთ, რომ ჩემმა მეუღლემ ელიკო ლელაშვილმა როცა ექოსკოპია გაიკეთა, უხარულ ბიჭი გეყოლებოდა. ამ პატარა ანგელოზმა კი სახტად დაგვგოვა თავისი მოვლინებით. გაგვაოცა, მაგრამ არ გავბრაზდებოდარ – შვილი, შვილია, თანაც ისეთი ღამამი და ბუთხუზაა, ისეთი საყვარელი, ვფიქრობ, რომელი ბიჭი აჯობებდა. სახელად სალომე დავარქვი.

მალღობას მოგახსენებთ ჩემი სიხარულის გამოარჩობისთვის. ისედაც მიყვარდა და თქვენი გაბნობა და ამის შემდეგ უფრო მიყვარება.

ელგუჯა ძამბაძე,
რ.შ.მ.მ.მ.

ელიკო და ელგუჯა, პირველ შვილს გალოცაეთ. სიხარული ნუ მოგაკლებოდათ.

ჩვენი ტელეფონები: 93-34-04; 99-73-24.

თვალსაზიერი

ასლანის თხები – აუქციონზე

„შევექმეები დუმან“ – ქარიშხალი შვილში გადავიდა და გონივრული განსჯის დრო დადგა.

იხ. მე-2 გვ.

ინტერესური

შუბრა ას-სარის მომხრეებმა ბასრა დატოვეს. გუშინ დღით „ალ-მახდის არმიის“ დაჯგუფებები ქალაქში შევიდნენ და ცენტრალური ქუჩები დაიკავეს. ისინი ბრიტანულ სამხედროებს ანგარიშსწორებით ემუქრებოდნენ. რამდენიმე შეიარაღებული შეტაკების შედეგად სამი არაყვანილები დაიღუპა.

ამჟამინდელმა ჯორჯ ბუშმა არარეალური უწოდა პალესტინის სახელმწიფოს 2005 წელში შექმნას. ისინი არაფერია მას არ ეთანხმება. „ეს რეალურად შეუძლებელია. ხელმოწერილი შეთანხმებების თანახმად, ჩვენი სახელმწიფო 1998 ან 1999 წელს უნდა შექმნილიყო“, – განაცხადა არაჟგამა კურანლისგებთან ბუშის გამოხატულების კომენტარებისას.

ფილმი — ლეგენდა

ინტერპრეტაციის და გლობალიზაციის ეპოქაში „ჯარისკაცის მამამ“ მოგადადამიანური თვისებები შეიძინა.

1964 წლიდან კინოშედეგებმა შექმნილი ფენომენალური აღიარება მოუპოვეს და დღემდე, დღეებისა და ეპოქის თანხლებით, ეს ჩაუქრალი სასიყვარულო ვნება შენარჩუნებინა... პერიოდიკული კინოკლასიკის შექმნიდან 40 წლის შემდეგ, სურათის რეკონსტრუქციის რეჟისორი რანდი ჰილსონი თანამედროვე რაკურსში საუბარს, რეგრესიულ პანორამად გარდაიქმნა.

ბატონო რანდი, დღეს როგორი განწყობით შეგვრებთ ეროვნული სულით გამობარ, ქართული გემპერამენტით აღვსილ და ხალხური

ჯარისკაცის მამას მეგლი დაუდგა ხალხმა და უკვდავებას აზიარა

დადგენილი რეჟისორის თვალსაზრისი 40 წლის უამ-

იუმორით გამოჩენულ ჯარისკაცის მამას, რომელსაც საბჭოთაო სიყვარული ღრსობდა და ძალბოხილვად მიიჩნია?

ემოციურად... იგი ხომ ყოველი ჯარისკაცის, ყოველი მებრძოლის მამად იქცა! სანამ ეს ვიწრო მოველი ნებულა კინემატოგრაფს, მანამდე ვუიშვყავოდა, რომ ქართულ კინოში არც ერთი მნიშვნელოვანი გილი არ შექმნილა იმის შესახებ, რომ

ის სუნთქავს, არის ჭეშმარიტად ქართული, ეროვნული და ამავე დროს, ყველახალისის ვახავები.

საინტერესოა ისიც, რომ ჩვენს მებრძოლს ჰქავდა თავისი რეალური პრიტოტივი. სცენარის ავტორთან სულიერი კვლევათი ერთად, ფრონტის მოწინავე საზღვე უბრძოლავ ბოღბისხვეულ კოლმურსებს ვიორგე მხარაშვილს. ეს ხანდაბმული კაცი, თორმე, ყველას უკვარდა ბაგადაბოში და ისიც მამობრივი მშრუნელობით ეპყრობოდა მებრძოლებს, რომელთა უმრავლესობა შევლევბად შეუფერებოდა.

ერსხელ სოფორისისიკიან, ხანგრებიში მიძინებელი ჯარისკაციები ალიონზე ქართულ სიმღერას გამოუღვიძებია. მათ დაუნახავთ. მიწაში ხიზბაღს როგორ თესავდა მოხუცი... „გამაფხული შოდის, გამაფხული“, - ჩაულაპარაკებია თავისთვის. ამ ცხოვრებისეულ სინამდვილეში არის ხალხის სიმბოლური სახე, მისი ორგანული შეუთვი-სებალობა ომთან, სწრაფვა მშვიდობისა და შენებისაკენ!

ამიტომაც არის, რომ ჯარისკაცის მამას - სერგო მჭაბრაძეს ყველა ერის აღამინამა გაუკო. - ამ კინოსურათით, თქვენ მსოფლიოს გაიგანით არა მხოლოდ მეომრის, არამედ ქართველი კაცის კოლორიტული სახე, მისი გაუგებელი ხასიათი, ჰუმანური ბუნება, მაღალი მწეობა, ბრძნული აზროვნება... ანუ ქართველი მენტალიტეტი, რომელიც აღმნიშნდა, რომ მარგო ჩვენს ეთნიკურტურასა და ეთნოეთიკაში არ მოიკუცა.

ნამდვილად, უკვეყვალდა... მსოფლიო კინემატოგრაფია დაინახა, მიიღო და გულბოლად ჩაიხუტა ის სამყარო, რომელიც ხურჯინიანი ვლეხისა და შემდეგ მოხუცი ჯარისკაცის მიღმა არსებობდა. გიორგი მხარაშვილის გამარჯვება, უწინარესად, გამარჯვებაა ქართველი კაცის, რომე-

ლიც აგარებს როგორც ინტემურ, ასევე გმირულ პათოსს, რომელსაც ვინცა მიზიარდა ვინცა ჰქავდა! ფილის დრამატურგია ისეა აგებული, რომ მაქსიმალურად რთულ სიტუაციაში, ბოლომდე ვლინდება მთავარი გმირის კეთილშობილური ბუნება, მისი უბრალო სული, ბავშვური გულმუხრული ქმელება, რომელსაც არ შეიძლება უკერ გულგრილად და შენე არ გადავგდოს. ადამიანი ყოველთვის ეძებს ამაღლებულ გრძობებს და დგას ნათელი საწყისების მხარეზე. ჯარისკაცის მამა თავისი მორალური სიწმინდით, მწიბორივი მრწამსით, ხალხურ პოზიციებზე და ამიტომაც მაყურებელსა შორის საუკეთესო გრძობის ალიბოებს... აქვე იმარჯვებს რეალისტური ტენდენციები, რომელიც დაკავშირებულია ქართველი კაცის შრომასა და გარჯათთან, მის სიმბრძნესთან და სიღარბისღესთან, ჭირ-ვარამთან და გაღვლელობასთან, დანაღვრულ და დაღვნილ სახესთან და დიკოტორულ ხელეობთან. ამის მიხედვით, თანდათან გამოიღვრება უცხო თვალისთვის მერულე წარმოდგენები „ქართველებზე“ - უთუოდ სხამაღლა მოლაპარაკებზე, საზოგადოებაში ყველას გამართობზე, მხიარულზე, უკვეყვალად ღამამაქმე, მხარბუიანზე, გემურგამეგაინზე... ქართველი მებრძოლის ხალხური ხასიათი ბადებს იუმორს, რაც საშუალებას იძლევა განსხვავებული კუთხით აღვიხიხოთ წარსული ომის დღეები.

- ამ კინოშედეგის მხატვრული კონცეფცია ემყარებოდა ნაციონალურ საწყისებზე ანტიგამის-ტური თემების წარმოდგენას. საინტერესოა, მაშინდელი ოფიციალური საბჭოთა კინემატოგრაფი როგორ შეხვდა ან, თუნდაც, როგორ შეეგვა თქვენს მიერ კონცერტატორული სკერეჟიკაინის მსხერეგას? რაიმე უსამოფერო წინააღმდეგობები არ შეგხვდათ?

- როგორ არა... მილით დავიწყით იქიდან, რომ 1961 წელს როდესაც კინოფილმ „მღვის ბილიკზე“ ვემუშაობდით, ჩვენიან მოვიდა ჩემი მეგობარი სულიყო ქვინგი, მისი აკარისკაცის მამის“ ლიბრეტო, - რაღაც 7-10 ვეერლზე დაწერილი მომავალი სცენარის სქემა. წავიკითხე და წაიკითხულმა შემბრა... მთორე დღეს სულიყო ქვინგის ჯარისკაცის მიხედვით, მის მღვლეარე ბედობაზე მე დავუწყე საუბარი სერგო მჭაბრაძეს. მსახიობი ყურადღებით მისმენდა, ჩემმა მონაიხრობმა იმდენად ააღვლეა, რომ მისი თვალეიდან ცრემლებიც კი გადმოვორდა. მე ვგრძნობდი, რომ ხელში მქონდა მომავალი საინტერესო სცენარი და ერთი სული მქონდა სკულის სასყინარი განყოფილება გამეზარებინა ამ მთულბნული მონაპოვართი.

ქართველი კაცი, სხვა ერის შევლევითი ერთად, ანტიგამისტური ბრძოლის მოწინავე ხაზზე დგა, რომ მთოცე საუკუნის ამ უღლეს განსაცდელში არ უღალავა მან თავისი მადლიანობა, რომელიც მოქალაქეობრივი იდელების ერთგულებასა და ინტერნაციონალიზმში გამოიხატებოდა. ქართველმა ხალხმა ამ ომშიც სამაგალითო სულიერი სიმტკიცე გამოიჩინა. ჯარისკაცის მამის სახით, ფილის შემოქმედებით ვაუფს ვეინდოდა დავეყნახა, ქართველი ერის გაუგებავი მაღალი სული, მისი დაუშრეტელი სიყვარული სიცოცხლისადმი. ვესურდა შევექმნა ჭეშმარიტად ხალხური ხასიათი, რომელსაც ღირსეული წინაპრები ჰქავდა. ის, რაც აწუხებს ფილის გმირს, რითაც

თაოზა

გენგირების გამარჯვების გაზაფხული

პაპს და შევილიშვილი, გორში, საბრძოლო დიდების მუზეუმში, საცხრა-მასოდ გამოფენილ ახალ ექსპონიციას ათვალეირებენ. პაპს ბევრი რამ უნახავს - ომიც და მშვიდობაც, ნერვოზ და შენებაც, სოციალიზმიც და კაპიტალიზმიც. შევილიშვილის შევილი გიორგი, გვერდით რომ უდგას მთავარ გენგირს, ამ ქვეყანას ორი თუ სამი წლის წინათ მოველინა, ჯერ ბარგია, ასაფრენ ბილიგზე კი არ გამოსულა. გაფა დრო და თავისი დიდი პაპსავით ცნობილი აღამიანი გახდება, - გიორგი აგრერიგად პაგის რომ სცემენ, ქუდს რომ უხდიან, თუკი სადმე გზაში შეხოხვებდით...

1961 წლის ბიჭი იყო მთავარ გენგირი და უკვე ფაშისტებს ებრძოდა მოსკოვის მისაღვებობთან. მომხელურებს კუდით ქვა ასროლინეს და ქართველი ჯარისკაცის მკერდზე პირველი მელალიც გაჩნდა - „მოსკოვის დივიისთვის“. ფილის დრამატურგია ისეა აგებული, რომ მაქსიმალურად რთულ სიტუაციაში, ბოლომდე ვლინდება მთავარი გმირის კეთილშობილური ბუნება, მისი უბრალო სული, ბავშვური გულმუხრული ქმელება, რომელსაც არ შეიძლება უკერ გულგრილად და შენე არ გადავგდოს. ადამიანი ყოველთვის ეძებს ამაღლებულ გრძობებს და დგას ნათელი საწყისების მხარეზე. ჯარისკაცის მამა თავისი მორალური სიწმინდით, მწიბორივი მრწამსით, ხალხურ პოზიციებზე და ამიტომაც მაყურებელსა შორის საუკეთესო გრძობის ალიბოებს... აქვე იმარჯვებს რეალისტური ტენდენციები, რომელიც დაკავშირებულია ქართველი კაცის შრომასა და გარჯათთან, მის სიმბრძნესთან და სიღარბისღესთან, ჭირ-ვარამთან და გაღვლელობასთან, დანაღვრულ და დაღვნილ სახესთან და დიკოტორულ ხელეობთან. ამის მიხედვით, თანდათან გამოიღვრება უცხო თვალისთვის მერულე წარმოდგენები „ქართველებზე“ - უთუოდ სხამაღლა მოლაპარაკებზე, საზოგადოებაში ყველას გამართობზე, მხიარულზე, უკვეყვალად ღამამაქმე, მხარბუიანზე, გემურგამეგაინზე... ქართველი მებრძოლის ხალხური ხასიათი ბადებს იუმორს, რაც საშუალებას იძლევა განსხვავებული კუთხით აღვიხიხოთ წარსული ომის დღეები.

ომის დამთავრების შემდეგ, 46-გირი და უკვე ფაშისტებს ებრძოდა მოსკოვის მისაღვებობთან. მომხელურებს კუდით ქვა ასროლინეს და ქართველი ჯარისკაცის მკერდზე პირველი მელალიც გაჩნდა - „მოსკოვის დივიისთვის“. ფილის დრამატურგია ისეა აგებული, რომ მაქსიმალურად რთულ სიტუაციაში, ბოლომდე ვლინდება მთავარი გმირის კეთილშობილური ბუნება, მისი უბრალო სული, ბავშვური გულმუხრული ქმელება, რომელსაც არ შეიძლება უკერ გულგრილად და შენე არ გადავგდოს. ადამიანი ყოველთვის ეძებს ამაღლებულ გრძობებს და დგას ნათელი საწყისების მხარეზე. ჯარისკაცის მამა თავისი მორალური სიწმინდით, მწიბორივი მრწამსით, ხალხურ პოზიციებზე და ამიტომაც მაყურებელსა შორის საუკეთესო გრძობის ალიბოებს... აქვე იმარჯვებს რეალისტური ტენდენციები, რომელიც დაკავშირებულია ქართველი კაცის შრომასა და გარჯათთან, მის სიმბრძნესთან და სიღარბისღესთან, ჭირ-ვარამთან და გაღვლელობასთან, დანაღვრულ და დაღვნილ სახესთან და დიკოტორულ ხელეობთან. ამის მიხედვით, თანდათან გამოიღვრება უცხო თვალისთვის მერულე წარმოდგენები „ქართველებზე“ - უთუოდ სხამაღლა მოლაპარაკებზე, საზოგადოებაში ყველას გამართობზე, მხიარულზე, უკვეყვალად ღამამაქმე, მხარბუიანზე, გემურგამეგაინზე... ქართველი მებრძოლის ხალხური ხასიათი ბადებს იუმორს, რაც საშუალებას იძლევა განსხვავებული კუთხით აღვიხიხოთ წარსული ომის დღეები.

დღის ინფორმაცია

მადლობის ბარათები და 50-50 ლარი ვეტერანებს

ქრთამსი გუმინ იმერეთის ქალაქებისა და რაიონების ვეტერანთა საბჭოების თვემკლმარეების მიწვევას. იმერეთის საზხარეო აღმინსტრეციის სასტუმრო დარბაზში მითთვის საზეიმო მიღება გამიართა. შეხვედრამ გუმინვე თითოეულ ვეტერანს რწმუნებულის ფონდიან 50 ლარი გადაეცა.

ომის დამთავრების შემდეგ, 46-გირი და უკვე ფაშისტებს ებრძოდა მოსკოვის მისაღვებობთან. მომხელურებს კუდით ქვა ასროლინეს და ქართველი ჯარისკაცის მკერდზე პირველი მელალიც გაჩნდა - „მოსკოვის დივიისთვის“. ფილის დრამატურგია ისეა აგებული, რომ მაქსიმალურად რთულ სიტუაციაში, ბოლომდე ვლინდება მთავარი გმირის კეთილშობილური ბუნება, მისი უბრალო სული, ბავშვური გულმუხრული ქმელება, რომელსაც არ შეიძლება უკერ გულგრილად და შენე არ გადავგდოს. ადამიანი ყოველთვის ეძებს ამაღლებულ გრძობებს და დგას ნათელი საწყისების მხარეზე. ჯარისკაცის მამა თავისი მორალური სიწმინდით, მწიბორივი მრწამსით, ხალხურ პოზიციებზე და ამიტომაც მაყურებელსა შორის საუკეთესო გრძობის ალიბოებს... აქვე იმარჯვებს რეალისტური ტენდენციები, რომელიც დაკავშირებულია ქართველი კაცის შრომასა და გარჯათთან, მის სიმბრძნესთან და სიღარბისღესთან, ჭირ-ვარამთან და გაღვლელობასთან, დანაღვრულ და დაღვნილ სახესთან და დიკოტორულ ხელეობთან. ამის მიხედვით, თანდათან გამოიღვრება უცხო თვალისთვის მერულე წარმოდგენები „ქართველებზე“ - უთუოდ სხამაღლა მოლაპარაკებზე, საზოგადოებაში ყველას გამართობზე, მხიარულზე, უკვეყვალად ღამამაქმე, მხარბუიანზე, გემურგამეგაინზე... ქართველი მებრძოლის ხალხური ხასიათი ბადებს იუმორს, რაც საშუალებას იძლევა განსხვავებული კუთხით აღვიხიხოთ წარსული ომის დღეები.

საც აგამიანის ფრონტზე? ახლა ხომ ისე აღარ ვეიჭირს, როგორც ომის დასაწყისში?!

ბიჭს უნდოდა დავეყირა, მაგრამ ისეთი სხაური და ენაისი იყო, მხას ვერ მიაწვდენდა. უკვე შემდეგ, 1944 წლის გვიან შემოდგომაზე, 23 წლის იშვალდით მთავარ გენგირი მინ რომ დაბრუნდა, მაშინდა ვაიგო, რომ მამა (ცალთვალა კაცი) ფრონტზე წასულიყო მოხალისედ.

თუხვალა სკალინგრადში დილხანს არ ვაგვგირულვარდა და მტერს უკვე დასავლეთისკენ მივერეკებოდით. დიდი ხნის განმავლობაში ვოლგოგრადის ერთ-ერთი სკოლიდან მოსწავლეები წერილების მიგამიანდენ, - ამბობს ვეტერანი. - მიკვირდა, ის კაცი არა ვარ, შეხვედრებზე რომ დაეპრობუდ ან ომის მუშაიანეი ჩემი ფრონტისკენ წარსულით გავეზუმერდინა, მით უმეტეს, სკალინგრადში... ბოლოს, ვაიგე, საფრონტე გაზივის ჩემზე დაწვრდა და სკოლის მოსწავლეებმა ამ განვითით მომაგნეს. ვამიხარდა, პასუხებს წვერილ ვოლგოგრადელ ყმაწვილებს.

- ხვალ დილით, - მითხრა დამმედილებიასა პოლკოვნიკმა, - მე და გიორგი მეჯვრისხვეში ავალთ. წყახდ მაქვს, 9 მაისს ჩემს ბაბში ნერგი ჩავგრო და ვახარო, შემდეგ ისევე ვორში დაბრუნდებოდა და გამარჯვების დღისადმი მიძღვნილ ღონისძიებებში მივიღებო მონაწილეობას.

გალღერმელით, გენგირებო!

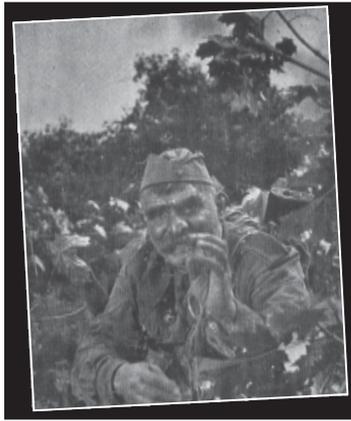
ჯარისკაცის მამას მეგლი დაუდგა ხალხმა და უკვდავებსაც აზიარა

(ფაოსთა გავარჯიანე)

მამამ, ჩემმა ვაჟს კურთხვა, სკვადრის სასყენო განყოფილება მეგლიც...

ЭТОГО ФИЛМА И ДУМАЮ, ЧТО МЫ НЕ МОЖЕМ ОСТАВИТЬ ЭТОГО ФИЛМА... მე მამს მეგლი რომისთვის რაც აწუხებდა...

აწუხებდა ის, რომ ქართველი ფიზიკურად ებოძა რუსს... რა თქმა უნდა, რომისთვის მეგლი უნდა და მოვიხლოვეს ეს ფილმი...

სასიხარო დღეები, რომლებთანაც ხვდება ურთიერთობა მთავარ გმირს...

რა მდინარე ვიცი, მანამდე იყო მნიშვნელოვანი, თუმცა, აბსურდული პარადიქსია...

სერგი მაქარიძისთან დაკავშირებით? როგორც მოთხოვნები, სერგის ჯარისკაცის მამა არ უნდა უთამაშა...

ასე რომ, ვადავრები. და მართლაც ბურთიკარგის კონსერვატორული პრინციპები...

1965 წელი - ქალბატონი (ორლანდა) საერთაშორისო კინოფესტივალზე პრემია...

1965 წელი - სალონი (საბერძნეთი) გამართულ კინოფესტივალზე ფილმი...

1966 წელი - რომის მთავრად საერთაშორისო კინოფესტივალზე...

ქვეყნის ფესტივალში მამამ დასასრული რეჟისორი რემო მხიძი...

სასიხარო დღეები, რომლებთანაც ხვდება ურთიერთობა მთავარ გმირს, უბრალო ფილმს, მაკარი ქართული მამის...

გორვის სახის შექმნისათვის არ გვევარება იმით, თუ როგორ იმეგობრებოდა კახელი გლეხი მისთვის უმეცურეს...

თუკი დავეკვირვებით, ჯარისკაცის მამა ის პატრიოტი პირბრუნება, რომელიც...

გვიხსენებინო, სწორედ ეს არის მთავარი გმირის სახით გაცხადებული ფილმი...

ბავშვი რომ, გრადიციულად ხალხური ებოძა, კახური დაიღვინა და კუხური ინტონაციის...

გუმბაზ მახარაბიძე

სანთელი

მიომეოთა ბელსე მზრუნველი

ჩემს ქარციხეზე გაგვარდა თუ ვინმე დაიბნეოდა...

ნეს, გახლავთ ყოფილი სამხედრო მებრძოლი პეტრე მანუჩარაძე, რომელიც...

სწორედ მათ დამი მათავად მომიტოვეს სურვილმა ათულა ბაგინა ვალერი...

როგორც მას, ისე მის კოლეგებს კარგად ახსოვთ 1996 წლის 16 თებერვლი...

მათი ეს უნაღი ამ სასიკეთო საქმიანობისთვის თავის მამამ ვალერიდამი, ეს საკითხი...

მათთან ერთად ამ იმედით სულდგმულთან ჩვენი წრილის აგროლოგი...

ბაგინა ვალერიანი კი თავის ბარათის თქმისგან რომ გამაქანა ამოვარდება...

თეიმურაზ ქინწარაშვილი

ზღაპარ იცით?

მანანა შატავაძე
ერთი დამეც რომ არის, ერთი დამეც რომ იყო, თავის ზეპირ თქმა მთავარად...

დღევანდის ქონება გაღარბინა

დღევანდის ქონება გაღარბინა

მრამალ ქართველ მეომართა შორის, რომლებიც ეგვიპტის დამარცხების შემდეგ...

დღევანდის ქონება გაღარბინა

ვის ღოკუნებურ მოთხოვნაში ერთგულმა აღნიშნავს, გიორგი ბექელაშვილმა უღიფთველი მამოსდა...

და პირადად მსვლიერის კომიტეტით დაქონებულ მკაცრად, მაგრამ დღე წავლებით იქ მისვლი...

ლევან კვიციანი

28 წლის განმავლობაში ინახავდა... ქვეყნის აღმშენებლისთვის...

გუმბაზ მახარაბიძე

მიწიფაზხურთი

სტუდენტურ დღეებს მიეძღვნა

ქრეველიძე ირაკლი, ვარლამისძე გიორგი, საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის დარბაზში მიმართულია ამავე უმაღლესი სასწავლებლის პირველობა მინიფეხბურთში. ეს ჩინე...

საბელციონო ფაკულტეტის მესამე კურსის სტუდენტებმა ფეხბურთულმა ანგარიშით 2 : 0 მოუგეს საპეკონალო ფაკულტეტის სპორტსმენებს და თასიც მოიპოვეს. საუკეთესო ფეხბურთელისა და გურნიის ბომბარდირის პრიზი ჟორბი გიგა კიკვიძეს გადასცა, რომელმაც 14 ბურთი გაიტანა. შეჯიბრების ბომბარდირი სახელმწიფო სახელმწიფო ფაკულტეტის გუნდის ღირსებას იცავდა.

ჩვენი გურნიი, - აღნიშნა გამარჯვებული გუნდის მწვრთნელმა ვახტანგ ბაქანიძემ, - სტუდენტურ დღეებს მიეძღვნა.

სოთა ბაგნიძე. სპარტაზე: გამარჯვებული გუნდი.

გამარჯვების დღე

...ოგორბეიძე მხიელ გოგომიელი სახელობის სასწავლებლის დამთავრებულმა ნახევარი წლის შემდეგ, 1942 წლის 10 თებერვლიდან უკვე მოქმედ არმიამ იმყოფებოდა, მრდილო კავკასიის ფრონტზე. 59-ე უკვე მსროლელთა ბრიგადამ, რომლის შემადგენლობაში მისიელი გოგომიელის ნაწილიც შედიოდა, მიიღო საბრძოლო ბრძანება რაც შეიძლება მალე ჩამოეყვინა ბრძოლებში - საჭირო იყო ადგილმონაცვლეობა. მოგვიდა ფეხით გადასვლა. დღისით სიარული არ შეიძლებოდა: გერმანული ფაშისტების თვითმფრინავები თავის გვესმოდო, გვაყრია ჭურვებს და გვესროდა გვეყამფრქვევიდან. სარდლობამ გადაწყვიტა გვეყოლოდნო მხოლოდ დამთქ, - წერს თავად მხიელ გოგომიელი ავტობიოგრაფიაში. ამას რამდენი თვეაღეს, სიროულე ახლდა თან, ადილი მისახვედრია, მით უმეტეს, ძლიერი ყინვების პირობებში. არადა, საჭირო იყო რაც შეიძლება მეტი სიძქარე გამოსავალი მოიძებნა: სოფელში, მცხოვრებეთაგან შევიაროვეთ პატარა ხელების მარხილები, დაგვეყვითო მათზე საბრძოლო საჭურველი და მოეჭქარეთ, თან მგერს რომ არ შევემხნეთ, ცეცხლსაც კი არ ვანთებდით და თამბაქოსაც კი ვეწყოლით. ასე და ამგვარად, დახელოვანობის გავლილით, - გვაძმცნოს მხიელი. მარშიც ამას ჰქვია!

შობლად ფიშიკური აღმრდის მასწავლებლად. ამავე პერიოდში აბაღიძის ფიშიკურის ინსტიტუტის მეთიხე კურსზე, სიბიბსაც არმიის რიგებში გაიწვიეს. არც სირობი მიუკლევია, ახალი გამარჯვების შეფასო სირობულ მიღწევითა სუსხა. რეგულარულად მონაწილეობდა ამიერკავკასიის სახელმწიფო ოლქის სპარტაკიადებში და, როგორც წესი, გამარჯვებული გოგომიელი ფეხბურთის, ამჯერად უკვე სახეგრადმიხე წონაში. მაგრამ ვახტანგურულად წარმატების 1949 და 1950 წლებში მიღწეა, როცა მძიმე წონის ძალოსნებს (მთი შორის იყენენ სირობის ოსტაგე-ბიე) მათზე „მსუბუქი“ წონისამ აჯობა და ოლქის აბსოლუტური

სკოლის მერხიდან აბსოლუტურ ჩემპიონობამდე... ომის გავლით

ათლეტთა შორის ჯამური შედეგით 232 კგ საუკეთესოთა ექსეულში მოხვდა, რომელსაც სათავეში 315 კილოგრამით სახელგანთქმული მამია ქლენგი ედგა. იმავე წლის ბოლოს, 20 წლის ჰაბეკო მონაწილეობდა საქართველოს პარველიზმი გემარტულ შეჯიბრებაში. მისივე საგრძობლად გაუმჯობესებული პირადი სარეკორდი მანქანეულით (280 კგ) მეთიხე ადილი დაიკავა იმავე მსუბუქ წონაში. სიბგრესოთა ითქვას, რომ მ. გოგომიელი მხოლოდ 25 კგ-ზე ათუ გამოცილია ა. მაგეოსოვთან, რომელიც მესხე საბრძოლში იმავე ვეგავდა. ამ შეჯიბრებაში მამია ერთ დროს პირველად სირობსამოგადობა „კრასნიია რომსა“ დირეგას იცავდა.

ჩემპიონის წოდებას დაეუფლა. მის წარმატებებზე ხშირად წერდა საოლქო გაზეთი „ლეინსკოე მხამია“, ხოლო ცენტრალურმა სახელმწიფო გაზეთმა „კრასნიია ვეგადამ“ სათიხილო სპარტაკიადისთან დაკავშირებით საბჭოთა კავშირის ჩემპიონთან, მძლოსან თიბსეულითან და მოფარიკავე აბაროვთან ერთად ძალოსნული გელოვანი და გოგომიელიც მთიხსენია...

ომამდე წლებში მოპოებული შედეგებიდან გერმან ვერ აგუვლით იმ ფაქტს, რომ ამჯერად საშუალო წონის (სხვათა შორის, სწორედ ამ წონაში გამოდიდა საკუშირი ჩემპიონების პირველი პრიზიერი სათიხილოდან გრიგოლ კოსტავა) მძლოსანმა მხიელ გოგომიელმა 1940 წელს დაამყარა და მომდევულო წელს გააუმჯობესა საქართველოს რეკორდი აჭიმევაში და 107,8 კგ-ზე აიყვანა. ამ რეკორდმა 15 წელიწადი „იყოცხლა“, რაც საკმაოდ იშვიათია.

დღი საბამულო ომი დაშთარდა. ქვეყნის წინაშე ვალბოხილი, წითელი ვარსკვლავის ორდენითა და საბრძოლო მედლებით მკერდამხევეული დაბრუნდა მისიელი გოგომიელი. დაბრუნდა და განაგრძო სახელმწიფო საბრძოლო საქმიანობა. 1946 წლიდან სეთი წლის განმავლობაში თბილისის რკინიგზის გრანსპორტის საინჟინერი ინსტიტუტის სახელმწიფო კათედრამ მუ-

ომამდე წლებში მოპოებული შედეგებიდან გერმან ვერ აგუვლით იმ ფაქტს, რომ ამჯერად საშუალო წონის (სხვათა შორის, სწორედ ამ წონაში გამოდიდა საკუშირი ჩემპიონების პირველი პრიზიერი სათიხილოდან გრიგოლ კოსტავა) მძლოსანმა მხიელ გოგომიელმა 1940 წელს დაამყარა და მომდევულო წელს გააუმჯობესა საქართველოს რეკორდი აჭიმევაში და 107,8 კგ-ზე აიყვანა. ამ რეკორდმა 15 წელიწადი „იყოცხლა“, რაც საკმაოდ იშვიათია.

გატაცება

ფეხბურთის სიყვარული

გვიხსნა მამია გვილიძე და დავუყვებოდნო ფეხბურთსა და ფეხბურთელებს. ძალიან დამწვევია გული ოცი წლის წინათ ვიგავლი დარბაზის გრაფიკულმა და დეკორაციამ, თბილისის „დინამოს“, ქუთაისის „გორპედოს“, ფოთის „კოლხეთის“, დავით ყიფიანისა და ბორის პაიჭიაშვილის ოჯახებს, იომეგ ულატერს... ახლა სხვები ადგანან რიგში და, იმედია, ბაგონი მურაბი მათ ვინაობასაც მალე გაავიხსნელს.

შარშანდის რეაქციაში გვესტუმრა ორამშირდანი დევილი, ამჟამად სენაკში მცხოვრები შარბ მძიმამა. ჩანთიდან საკუთარი ხელით შეკერილი სუვენირული ბურთი ამოიღო, რომელიც ცნობილი ქართველი ფეხბურთელის - ვიგალი დარბაზელის სურათებით იყო დამშენებული.

მაშა ნოსირაძე. რამდენიმე წელი უკან დავიხსენო და მისილიან ერთად ვიგისეხით ის დრო, როცა ის ქ. მახარაბის დიდი ისტორიის მთიხ პირველი საშუალო სკოლაში სწავლიდა. სწორედ იმ წლებში გაიტაცა სპორტმა, კერძოდ - ძალოსნობამ. 1937 წელს მივიდა ქალაქის სპორტსკოლის ძალოსნობის სექციამ, რომელსაც სათავეში ედგა ლხვილიძეთა სახელობის ოჯახის ყველაზე უმცროსი წევრი, საქართველოს რეკორდსმენი ვალერიან (მუგუ) დეკლემიძე. მივიდა და, ფიშიკური მონაწილეობით გამოჩვენდა ყმაწველმა მალე მიიტყია ყურადღება. სახელმწიფო არქივში მოპოებული მახალბეიდან ცხდად ვახდა, რომ მხიელ გოგომიელი 1937 წლის შედეგების მიხედვით მსუბუქი წონის

ათლეტიკაში

ივარჯიშეთ ჩვეთან ერთად

დარბაზი - ბუფეტი

III ნაწი -

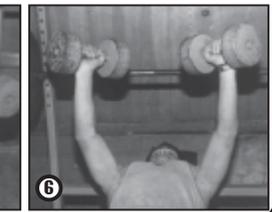
1. მისიისა და მკერდის კუნთების ვარჯიში

1. წოლჭიმი საშუალო ჭიდი (სურ. 1).

2. შგანგის აჭიმევა დახრილ სკამზე საშუალო ჭიდი (სურ. 2).

პირველ და მეორე ვარჯიშებს ეთმობა 6-6 მისვლა 8-8 გამეორებით. შგრის კუნთების ვარჯიში 3. შგანგის თავს უკან აჭიმევა საშუალო ჭიდი (სურ. 3). სრულდება 6 მისვლა 10-10 გამეორებით.

შგრის სამთავა კუნთების (გრეცესების) ვარჯიში 4. შგანგის აჭიმევა შუბლიდან ანუ ფრანგული აჭიმევა (სურ. 4). სრულდება 6 მისვლა 8-8 გამეორებით. მკერდის დიდი კუნთების ვარჯიში 5. განწველი პანგელოთი (სურ. 5, 6). სრულდება 4-6 მისვლა 8-10 გამეორებით.

შარბა ჭაჭანძეძე. ჯამარ ლომიანის ფოტო.

კინოკოლორიტი

რედაქციაში

არაბის თვე 1995 წლისა. შეხვედრის ადგილი: ვაგეი „ქართული ფილმის“ რედაქცია.

იღუბა რედაქციის კარი. შებოლილ ჭიჭინასავით გამოლას-გული შავგერეშანი კაცი ჯერ თავს შემოიფიქს, დახრეული შემოიხედვს, აქეთ-იქით აცაბუცად აიყუევს თავს, მერე თავს მხრებსაც შემოიყუევს, კარიდან მორიდებით აბუ-პუობა.

გუგუბში ჩაკარგული ვიწრო თვალები ისე უცნაურად უღმის, კაცი გულის ხადებს ვერ გაუგებს, საკუთარ თავთან მანინ მართალია თუ ტყუილ.

ფიქრი მიპყრობს, გაურკვეველობაში ვეარდები.

– შეიძლება? – გვიან იღებს ხმა. – შეიძლება!

– გამარჯობათ! – ნებაბრთის მიღების შემდეგ გვიხალაშობა, ადგილიდან ფეხს არ კი იყვლის.

– ღმერთმა გაგემარჯოს!

– მივინა? – გიყანი, ძია აბაშ, გიყანი. – გიყანოსო პაიგომ გოლე, ჩემ-დე ცეროლი რო გაბთმით დახრეული, დიდი საბამულო ომის პაიგდესიბაგლე-გე რო იყო... – მეორე მსოფლიო ომის... – ხო, რადა... მაგერე საერეშენე-ხო რო ამბობენ ხოლმე, ძეველებმა სა-მამულო ომისა ვიყით. ხოდა, ის გა-მითი ჩემოღანში რო შენახული მაქ, ხო ის გაბთვი გახ-სოლმ...

– მახსოვს. ის გა-მითი მეც საგანგებოდ მაქვს შენახული საქა-ლადღამი.

– ხოდა, გუგუბები, რადა. დეგისიბაშა პი-აგომ ომის დამთავრე-ბის შიდასიბაგლეგე-რო იქნება, ჩემზე ერთი კიდე ცეროლი დამბეჭდე, მაგარი ბა-ვევი რო მე ვიყავი.

– ის გაბთვი საღადა, აბაშ.

– რახან ვსაუბრობთ, ესე იგი, გუ-ლა.

– მერე ჩვენი დირექტორმა გრა-მოტაგე რო მე მომეცა, ძველი კინო-ნიკი როგორც რო ვარ, ხო იყი?

– პო, ვიცი, აბაშ. ნათქვამი გაქვს.

– ის სურათი, მამინ, ვაგეიში რო დამბეჭდე და კარგი სურათი რა-მე რო იყო, მანათიკეი კოსტუმე რო მეკიდა, ახლა პალტოს ქვეშ რო მაქ, ვინდა გაჩვენი.

– არა, არ მინდა, მე-ერა.

– პოდა, ბეერი მეგი მნა-ჩოკი კიდე ჩემ გარდერობ-ში პარადანზე რო მკიდა და ის სურათი რო დაი-კარგა, სხვა ახალი სურა-თი რო მოვიგებო და ახა-ლი ცეროლი რო დამბეჭ-დე, თუ რო შეიზღებო-ღეს.

– შეიძლება... ალბათ, შეეძლება.

– რა თუ ალბათ შე-ზღებო, იუბილეინი დაგა-რო მოდის, დეგისიბაშა პი-აგომ გოლე მასში რო იქნებოდა...

– ჯერ ხომ მანამდე წე-ღამი შეუდეგ საშადას.

– ის კარგი ვაგეი რო აღარ არი, ახალი კარგი ვაგეი აარხიე რო მე ცე-როლი დამბეჭდე.

– გაევიცე, აბაშ, შენი დავალები მიღებულები.

– კარგად იყავით!

– ნახვამდის.

– არ დავაგეცხვს, რადა, რო მე დეგისიბაშა პაიგომ...

– შენა, ვინა ყოფილხარ, კაცო?! – აბაშა, კოგორიო სოროკ ვეა-რომ გოლე ნა ქერსკიო...

– მართლა ვინა ყოფილხარ, შენა? – რა თუ რომ ვეარ მიყანი, აბაშა რო მე ვარ?..

– აბაშა შენა და... – რა?..

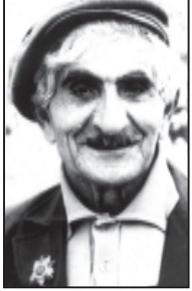
– წააღი!.. – სადა?

– კაცო, ბოლოს და ბოლოს, ჩემ-გან რა ვინდა, შენი ხელები ისე უნდა დამახსხსოვრებინო, ძილში ვიბახო?

– ძილში როა? ძილში არა რო და-ბისხომდე. პროსტო რო დაბისხომდე. პროსტო რო დაბისხომდე, რო აბ-დალოე აბაშა მე რო ვარ, რომეცა-ცა რო ველიოო ოგენესტეგენიო...

– აბაშაშ!.. – აბაშაშ!.. – აბაშაშ!.. – აბაშაშ!..

რომან აზირაფიცი.

გზარავდით ღმერთი!

ომეგანდილმა ვაჟკაცმა სამშობლოს შეიდი ვაჟი აღუზარდა

სანხორს რაიონში კორბოული დი-და და ღამანი სოფლია. აქ, დომენგი გაბაგაგის ოჯახში, 1924 წელს დაი-ბადა ვაჟიშვილი, რომელსაც ბეგლარი დაარქვეს. მისი ბავშვობა ჩვეულებ-რივი იყო. დადიდა სკოლაში, ცელ-ქობდა და თამაშობდა ბევრს, მოგ-ჯერე მშობლებსაც ეხმარებოდა. 1941 წელს ფრიადმე დაამთავრა საშუალო სკოლა, ამირებად სწავლის გაგრძე-ლებას, მაგრამ ფაშისგური გერმანის დაპყრობა კავშირზე თავდასხმამ ვა-ბუკური ვეგებში მილიანად შეუკვალა. ასაკის გამო ჯარში გაწვევა ჯერ არ შეუძლებოდა, მაგრამ ჯან-ღმითი სავსე ახალგაზრდას სახლში რა გაჩერებოდა. 1942 წლის მარტში მოხალისედ წა-ვიდა ფრონტზე. ის მეორე ბელორუ-სიის ფრონტზე საგანკო ნაწილში ჩა-ერთიხს. აქედან იწყება უფროსი სერ-ვისების ბეგლარ გაბაგაგის საბრძოლო გზა. პირველი ჭრილობა ქალაქ ვი-რონეთთან, 1943 წლის 11 ივნისს მი-იღო. თავის საბრძოლო გზაზე კიდევ რამდენჯერმე დაიჭრა, მაგრამ ვა-ბო-ჯანმრთელების შედეგ ყოველთვის ბრძოლის წინახსნ უზრუნველდა. ბო-ლოს, ბეგლარ გაბაგაგე, უკვე ვაგე-რე მანის გერტორიამე, 1945 წლის 21 მარტს დაიჭრა. მან ერთდროულად შეიდი ჭრილობა მიიღო, მაგრამ გა-ღარმა. ეკვობა, მას კეთილი ახე-ვლობაში მფარველობდა. ბეგლარმა ეს კონკრეტული მომენტა და სიკვდილი ისევე გაწვეული იყო, თუქვე, სა-სამხედრო-საქმიო კომისიამ მას პირ-ველი ჯგუფის ინვალიდობა დაუკლდა. ბრძოლებში გამოჩენილი მამაცობისა და თავდადებისათვის დაჯილდოვებ-ულია დაუბრუნდა. შრომისმოყვარე-კაცს უსაქმოდ რა ვაჩვენებდა. მან მუშაობა დაიწყო სოფელ კორბო-ლის კოლმეურნეობაში. მალევე სახე-რის რაიონის სასხედრო კომისარია-აგმა ის კორბოლის სასხედრო მა-გიდის უფროსად დანიშნა, ხოლო 19-წელს დახმარებულ გასეგმულ ქ. ვი-ათურის ახალი ითხვისის მადროთა სასხედროველოში მუშაობდა.

ბეგლარის რაიონში კორბოული დი-და და ღამანი სოფლია. აქ, დომენგი გაბაგაგის ოჯახში, 1924 წელს დაი-ბადა ვაჟიშვილი, რომელსაც ბეგლარი დაარქვეს. მისი ბავშვობა ჩვეულებ-რივი იყო. დადიდა სკოლაში, ცელ-ქობდა და თამაშობდა ბევრს, მოგ-ჯერე მშობლებსაც ეხმარებოდა. 1941 წელს ფრიადმე დაამთავრა საშუალო სკოლა, ამირებად სწავლის გაგრძე-ლებას, მაგრამ ფაშისგური გერმანის დაპყრობა კავშირზე თავდასხმამ ვა-ბუკური ვეგებში მილიანად შეუკვალა. ასაკის გამო ჯარში გაწვევა ჯერ არ შეუძლებოდა, მაგრამ ჯან-ღმითი სავსე ახალგაზრდას სახლში რა გაჩერებოდა. 1942 წლის მარტში მოხალისედ წა-ვიდა ფრონტზე. ის მეორე ბელორუ-სიის ფრონტზე საგანკო ნაწილში ჩა-ერთიხს. აქედან იწყება უფროსი სერ-ვისების ბეგლარ გაბაგაგის საბრძოლო გზა. პირველი ჭრილობა ქალაქ ვი-რონეთთან, 1943 წლის 11 ივნისს მი-იღო. თავის საბრძოლო გზაზე კიდევ რამდენჯერმე დაიჭრა, მაგრამ ვა-ბო-ჯანმრთელების შედეგ ყოველთვის ბრძოლის წინახსნ უზრუნველდა. ბო-ლოს, ბეგლარ გაბაგაგე, უკვე ვაგე-რე მანის გერტორიამე, 1945 წლის 21 მარტს დაიჭრა. მან ერთდროულად შეიდი ჭრილობა მიიღო, მაგრამ გა-ღარმა. ეკვობა, მას კეთილი ახე-ვლობაში მფარველობდა. ბეგლარმა ეს კონკრეტული მომენტა და სიკვდილი ისევე გაწვეული იყო, თუქვე, სა-სამხედრო-საქმიო კომისიამ მას პირ-ველი ჯგუფის ინვალიდობა დაუკლდა. ბრძოლებში გამოჩენილი მამაცობისა და თავდადებისათვის დაჯილდოვებ-ულია დაუბრუნდა. შრომისმოყვარე-კაცს უსაქმოდ რა ვაჩვენებდა. მან მუშაობა დაიწყო სოფელ კორბო-ლის კოლმეურნეობაში. მალევე სახე-რის რაიონის სასხედრო კომისარია-აგმა ის კორბოლის სასხედრო მა-გიდის უფროსად დანიშნა, ხოლო 19-წელს დახმარებულ გასეგმულ ქ. ვი-ათურის ახალი ითხვისის მადროთა სასხედროველოში მუშაობდა.

ბეგლარ გაბაგაგე 1946 წელს და-ოჯახდა, მან და მისმა შვილებს, ქალ-ბავშვობა ანიკომ, სამშობლოს შეი-ღებებდა. ვფარავლი ღმერთი თქვენ და თქვენს შთამომავლობას.

ბეგლარ გაბაგაგის შვილი გოლგოთის მანამეგეგე.

– აი, აღერე ამბობდენ, ღმერთი არ არის!

– ევს, ძია აბაშ, ბეგ რამეს ამ-ბობდენ აღერე!

– თქვენ ხო იყით, რისთვის მო-ვევ?

– არ ვიყით?!

– მე ომში მონაიცილე ვარ, რა-და...

– მეორე მსოფლიო ომის...

– ხო, ხო და, ერთი სურათი მო-ვიგანეთ. – თავის ფოტოსურათს მაწე-ვლის აბაშა: – ჩემი სურათია, ხო მიყანი, რადა...

– გიყანით, კო... – ხო და, აი, შედ რო მნაჩოკები არა მკიდა, ათი მავთენი სახლში კიდე რო მაქ, რადა...

– მერე? – რა, მერე? ხოდა, ეხლა ხო იუბი-ლეინი დაგა მოდის, არა?!

– პო, ძია აბაშ, მეორე მსოფლიო ომის დამთავრებიდან ორმოცდაათი წელი სრულდება!

– ხოდა, თქვენ ვაგეიში ერთი პა-გარა ცეროლი რო დამიყვროთ, რო... მე რო ომში რო ვიყავი, რადა... ცოცხალი რო ჩამოვედი... აი, ხო მხე-დავთ, ცოცხალი ვერე რო ვარ...

– გევადავთ, მამ როგორ... – ხოდა, ერთი პაგარა ცეროლი დამბეჭდე, რადა, თქვენი ვაგეიში, თუ შეიძლება?!

– შეიძლება, როგორ არ შეიძლე-ბა!

– ხოდა იუბილეინი დაგა რო მო-დის...

– დაგებუდავთ, ძია აბაშ!

– ხო და... – და-ვი-ბუჭდავთ!!!

– კარგად იყავით!.. – კარგად ბრძანდებოლეთ!!!

– ნახვამდის, რადა!.. – ნახვამდის, ძია აბაშ!!!

– ხო და, მახისი რო... – ვააახახ!!!

სხრა წლის შემდეგ

თებერლის თვე 2004 წლისა. შეხვედრის ადგილი:

დავით აღმაშენებლის გამზირი. კინოსტუდია „ქართული ფილმის“ ძველი საწარმოო ბაზის ცენტრალურ-ი შესასვლელი.

აქვე, პიკერიასთან ძველ ნაჩოს პალატოში ჩაკარგული ნია კაცი მი-ახლოვდება. გახრეული თბილი, ყუ-რებიანი ქული ახურავს. უმაღ-კეცანი – აბაშა.

– გამარჯობა! – მისთვის ჩვე-ული უცნაური რიდიტ შესალაშობა.

– გაემარჯოს!

– რა, აღარ არი?

– აღარ არის.

– როგორ რო თუ აღარ არი?

– ეგრე. ის ვაგეიში ბუამ ჭამა.

– ვინ?

– დაიხურა, აბაშ, დაიხურა. ბუ-ჯეგმა ბიშული ბოლი.

– მამ, სხვა ვაგეიში არ შეიძლე-ბა?

– როგორ არა, შეიძლება, მთავ-რია სურვილი იყოს და, ყველაფერი შეიძლება.

– პოდა, დამბეჭდე, რადა, მაგა-რი ბავევი, რო მე ვიყავი.

– განკისკი იყავი, არა?!

– არა. პალატარაგონკით ასეჩერი სნარიანდებე ვაგანდებე, როგორი შოფერი მე რო ვიყავი. აი, კინოს-ტუდიაში ხო ვახსოვს, კინოსიბი-პე-ბი რო იყო?

– მახსოვს.

– ჩემი ავტობუსით არგისგებს სულ რო ვაგანდებ?

– კი, მახსოვს.

– ჩემი ავტობუსიე ხო ვახსოვს, კაკ-სნევე თეთრი რო იყო, როგორცა რო კრუგავიო ლურჯი პალასა რო და-ხატული რო მკონდა?

– იმ ავტობუსს რა დამაიწვიყვებს.

ისივე მახსოვს, ახალი აკუმულატორი რომ მოგვეცა. მერე, ის ახალი აკუმულატორი ვა-ციდე, მანქანას კი ისევე ძველი ამუ-შავებდი და ერთთა-ვად ბუქსირმე ვა-მომბუქლს აგარებე-დი.

– ხოდა, მეცა იმა-სა ვამბობ, ის ავტო-ბუსი რო სულ ძვე-ლი რამე რო იყო და აღარ არი, ახა-ლი ბუჯეგი რო იქ-ნება და ფულიც რო იქნება, მერე კინოც რო იქნება, და ავ-ტობუსიე ხო იქნე-ბა...

– რასაკვირველია.

თუ ქვეყანა მოძლი-ერდება, ფილმებსაც გადავიღებთ და ავ-ტობუსებსაც შევიძ-ენთ.

– სოროკეერეგომ გოლე ომში მე რო ვიყავი და რო ცოცხა-ლი რო ჩამოვედი, აი, ხო მხედავ, სულ ცოცხალი რო მე ვარ აბაშა.

ნინოვანობა – ასა დაბრუნდა წამიშვილი.

თავდადებულები

შენ დამიცავი სკოლის მერხებთან...

შინოვანობაში მისი ირაკლი პრინციპის სსოვნას

ცეცხლი იყო და ცეცხლზე უარეს, ორმოცდაერთის ნომბრის დღე... მგრამა ყაყაყით გადმოიარე და შეუვარდის ბეგე ქალაქს ბჭენი.

მომხვება მორის იბრძოდი ერთი, ჩემი სისხლი და ღვიძლისეული, აღარ იკმარე გყვია და დენიო – სიკვდილს ებრძოდი მთელი სხეულიო.

შენ დამიცავი სკოლის მერხებთან, მერე ცოცხალი არ მინახიარ, ალბათ, შენს საფლავს ქარი ეხვევა, ალბათ, გმირების გვერდით მარხიხარ...

მინდა მარადის გულით გაგარო, შენი აზრდელი შემწედ მებუროს, მამა, გმირობის ცეცხლით დამწვარო, სამშობლოსათვის დადუმებულო...

სამთისაპარ არჩინაპრინცი. თბილისი რ-ნი, ს. თეთრბაგვა. 1950 წელი.

სსრკ-ის კულტურა

საბოძისპირის შემდეგ ალერის აეროდრომზე დაეშვა, რადგან ასეთი დიდი თვითმფრინავისთვის გაგრძელება დასაჯდომი აეროდრომი არ არსებობდა. აქ კვლავ გამოიყენებოდა „ავადმყოფი“ კანონი ჩარკვიანის გამოცხადებაში.

— ეს როგორ? — შეკითხვა ჩემსათვის გაკვირვებით ფრთხილად ავიწყობდა. იგი კი საღალაბოთი გვხვდება აეროდრომზე.

მამინ ჩემივე, ალბათ კ(ბ) ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს რომელიმე წევრი შეუძლოდ შეიქმნა, მით უმეტეს, რომ ჩემს ცხოვრებაში არაერთგვაროვან განმეორებას მოგვითხრობდა პოლიტბიუროს წევრი, მაგრამ ვერაფრით წარმოუდგინა, თუ სგალის რაიმე დაუმართებელია და ჩემი შეველა დასჭირდებოდა.

ფრთხილად მხედრულად უპასუხებდა ჩემს, პროფესორი შვილიშვილი ჩამოვიყვანეთ. შემდეგ თბილისში დაბრუნების განკარგულება მიიღო, მე კი ალერში დამტოვე. მისთვის მაინც ამოუხსნელი დარჩა, ნამდვილად ვინ გახდა ავად, ვინ ჩამოვიყვანა ალერ-გაგრაში და ვისთან.

მანქანაში რომ ჩამაჯინეს და გზას დაგვიღვეთ, სწორედ მაშინ პირველად შევიტყვევებ: გამოძახებული ვარ ავად გამომდის სგალინის სამკურნალო. ალერისთვის იცოვალამდე, სგალინის აგარაკამდე, საკმაოდ დიდი მანძილია. კ. ჩარკვიანის ხელში საათი ვჭირა და მეუბნებოდა: ავარაკზე მუხად დღის 12 საათზე უნდა ვყოფი, რადგან დრო თვითონ

თუ იცით, ვინ არის ეს გენერალი, უარი ეუბახსე, ეს გახლავთ: — გახარებოდა სგალინმა, — ჩემი პირადი მდივანი. ოო, იგი პოსკრებიმშვენიერად იცნობდა მას, შეხვედრებივარ კიდევ, მგონი ერთხელ, კრემლში. მამის იგი სამთქალაქო განსაცემლში იყო, ამიგომაც ვერ ვიცანი. „მე გახვალა ვენერლად ომის დროს“, — თქვა სგალინმა.

აკადემიკოსი ნიპოლოზ ყიფშიძე

ჯიუკები იოსებ სქანიანს უწესა

სგალინმა გამოიანგარიშა და დაგვიანებდა არ ეგებოსო. როგორც არ ვაჩქარებდით მძღოლს ამ მიგზავნის გზაზე, მაგრამ 5 წუთით მაინც დაგვიანებდა და სგალინის ავარაკზე 12 საათსა და 5 წუთზე ჩაკვდით. გზაში ვყავდ შეშველი, რადგან სგალინის, მაგრამ თურმე არც კ. ჩარკვიანის უნახავს იგი და იყოდა მხოლოდ: სგალინი იმ დროს შეუძლოდ გამხდარა და სისხეს 40 გრადუსამდე აუწევია.

ჩასვლისთანავე სადარბაზოსთან დამხვდა ან. პოსკრებიმშვენი. ხელში დავიხანე, თეთრი ხალათი ჩავიცივი და შევედი ოთახში, სადაც სგალინი იწვა. გამოკითხვით გავარკვიე: სგალინი ავად გამხდარა 6 დეკემბერს ღამით, მცირე ხნად შევიღების შემდეგ სისხე უგრძობდა — 39.6 გრადუსამდე. იმავდროულად უმნიშვნელო გვიწვი შეუძნებელი გულის კოეფის ქვეშ და მუცლის არეში, ოღონდ პირლენებისა და ნაწლავური მოვლენების გარეშე. ღამით, ვიდრე ჩავიდოდი, სგალინის მუღია ასპირინის ერთი აბი, დილით კი უროგოლი კრემი. თვით სგალინის პოსკრებიმშვენი დასმარებით გრძობს დაგვიანებ დაუცვამს. უმაღლ შევინძე, რომ ავადმყოფს არახარობი გრძობი არა აქვს და გველურბრლოდ მიუღია ეს წახმედი, რამე სგალინმა შენიშნა — მან მაიძულა მიმდლო და თითი კუთხით მდგარი გენერლისადმი გაემშვირა. თანაც თხოვია:

ჩემთვის ყველაფერი გასაგებია, შევინძე მე. ისინი ჯიუკებდა ცხოველებს ვერ მკურნალობენ, მაგრამ ძალიან უყვართ ჩვენს საქმეებში ჩარევა და ავადმყოფისათვის დანიშნულების მისცემა. მაშინ ჩვენს საუბარში პირველად შემოგვიერთდა აქამდე მდუმარი პოსკრებიმშვენი: „მაგრამ ვიმდლოვს, ნიკოლოზ ანდრიაის ძე, — სგალინის ჯანმრთელობისათვის იტვირთვება მან არ მიხეციება“. არაფერი დაგვიმავებიათ, მაგრამ არც რაიმე სასიკეთო გავიციეებოთ“ — ასეთი იყო ჩემი პასუხი.

დიდი გულისყურით ვავსინჯე სგალინი. ჩემი ჩამოსვლისას ავადმყოფს სისხე ოდნავ დაუღლი და გახდა 38.4 გრადუსი. პქონა სრულად შევსებული მაჯისკემა — ორგული, მოუხმობრული, წუთში 92 დანიშნული გემპირატურის პირობებში. გულის პულსური რაიმე განსაკუთრებული ცვლილება

არ ეკვობოდა. გულის ტონები გარკვეულწოდ მოყუო იყო, შუილები და აქცენტები არ აღენიშნებოდა. სისხლის წნევა, რომელსაც დღემო ირჯერ — დღასა და საღამოს — ვუმზავდი, მერყობდა: მაქსიმალურ ფარგლებში — 135-140, ერთხელ 150-ი კი დავაფიქსირე, მინიმალური — 75-80. ფილტვები ყველგან ნორმალურ ხმებს გამოსცემდნენ, სუნთქვა — ნორმალური, არანაირი ხსინი, დვილი ამკარად ისინჯებოდა. მარჯვენა ფარტქვეშ ორი თითის დონეზე გამოდიოდა, ელენით არ ისინჯებოდა, ენაზე ოდნავ შესამჩნევი ნაღები კქონდა. ხელის შეხებით ავადმყოფი კუჭისა

და წერილი ნაწლავის არეში ოდნავ სისხევილი გრძობდა. თირქმელები ისინჯებოდა. ნერვული სისტემის მხრივ არავითარი პათოლოგიური მოვლენა არ შეიმჩნებოდა. დავუსვი დაგვიანებ: შევავე გასტროენგერიტი საკეების ინტოქსიკაციის საფუძველზე. სგალინმა მკითხა: დარწმუნებული ხართ, რომ სწორი დიაგნოზი დამისიეთ? უფრო სერიოზული ხომ არაფერი მჭირს? მიუკუე: დაბ, დარწმუნებული ვარ, და ეს ასეა, რამე სულ მალე დარწმუნებით, რადგან რამდენიმე საათის შემდეგ ფადართმე გავხვდეთ. ორი საათის შემდეგ ასე მოხდა ამ დღიდან

მოყოლებული დღითი შეკიდებოდა, როგორც ქემს, და ყველა შემდეგ დანიშნულებას გულდასმით და სიყვარულურებულად ასრულებდა. მაგრამ ეს იყო: ერთ საკითხზე ჩვენს შორის უშუალო ცხარე დავა გამართა. შევაშინე, რომ ოთახში, სადაც ავადმყოფი იწვა, უნეველად ცხლოდა, კვლელზე თერმომეტრს შევაველე თვალი — 28 გრადუს სითბო უხვეუნებდა, ისი დეკემბერი. პოსკრებიმშვენი ვთხოვე, სხვა ოთახზე მიწვენი-მეთქი. ყველა ოთახში გემპირატურა 20-21 გრადუს იყო. შევარჩიე ყველაზე კარგი და დიდი ოთახი, სადაც სითბო 20 გრადუსს არ აღემატებოდა და მოვიტოვე აქ ბავშვობით ღოგინა და გადაყვანით ავადმყოფი. როდესაც ყველაფერი მზად იყო, პოსკრებიმშვენი ვთხოვე: ავადმყოფი სგალინი იქ დავუწვიანო, რამე შეინიშნა, ამის თქმას სგალინს ვერ გვეუბნავ და უკუვითს იქნება, თუ თქვენი იმომქვლები.

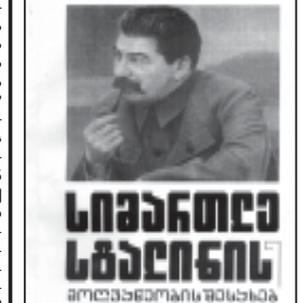
გამოვიკვდილი, იმ მომენტში ძილზე გამაოჯა პოსკრებიმშვენი ასეთი პასუხი. ეს, რა ხდება? კაცს, რომელიც სგალინის ვეერლით განუმორტვებოდა ორი ათეული წელია მუშაობს, არ ძილუს სხვა, უფრო უკე

თეს და ყოველმხრივ მოხერხებულ ოთახში გაღაყენა? მაგრამ მას შემდეგ, რაც ახლო გავიყვანი სგალინი, ჩემთვის ნათელი გახდა, რომ პოსკრებიმშვენი მართალი იყო. ჩემი აზრით, იგი მკვახე პასუს მიიღებდა და მის თხოვნას არ შეასრულებდა. ამიგომც ეს დარგყმა საკუთარი თავზე უნდა ამელო. როდესაც ყველაფერი მოამზადეს, სგალინის შევედი და ვთხოხარ: აქ თქვენი დაცვება არ შემიძლია, მევისმეტად ცხვება, ყველაფერი მოამზადებულია გვერდით, მორე ოთახში, სადაც პავლის გემპირატურა 20 გრადუსია, თანაც ის ოთახი ამამე ორჯერ დიდია. არასდროს ვაღვალე, — მოქმემა პასუსი. — ამ ოთახს შევექვდი. რა მოხდა ისეთი? სარკმელს ვაღვალე და გავგერილდები. ვერ გაგიგარა, რა ჭირს ამ ოთახს თქვენი დასაწევი? კვლავ შეველემ საკუთარი მოსამრებების მტკიცებას, რომ სარკმელს ვაღვალე და მამლაპარაკა და მიხარა: „რა ახირებული კაცი ყოფილხარ“, — რის პასუხად ასევე ქართულად მიუკუე: მეუგორელი ვარ, მამა, ამიგომც ვეიცო-მეთქი. მის საწოლთან ჩემი ყოფნის პირველი საათი იწურებოდა. სგალინი უხმოდ წაბოდა, ჩამმა არ ენახებოდა, რადგან ოღონდ იმ იწვა მარდლით, გინისგურთით თავზე ვხურა სამხედრო ქვედ. როგორც ჩანდა, განგახვლელი დაწოლია, მხოლოდ ფეხსაცმელი გაუქვრია. წინზე ხელი მოხვეო ასაყვანად, რადგან მაღალი სისხე (38.6 გრადუსი) ქქონდა, წინააწინ მომზადებულ ოთახში გავიყვენე და ღოგინში ჩავაწვიე. თანაც ვაიძულე განთ გავენადა. ათი წუთიც არ გასულა და შეუნებდა: „მართალი იყავით, აქ უფრო მსუბუქად ვსუნთქე“. ეს გახდა ჩემი პირველი გამარჯვება სგალინთან ყოფნის ერთი საათის მანძილზე. მორე გამარჯვება მამანია დიაგნოზის სწორად დასმა. მართალია, გასტროენგერიტის დიაგნოზის დადგენა ჩვენთვის, ექიმებისათვის, დიდ სიმძვინვარეს არ წარმოადგენს, მაგრამ დაავადების პირველ საათებში, როდესაც კუჭ-ნაწლავის მოვლენები ჯერ კიდევ მკაფიოდ და მკვეთრად არ არის გამოხატული, ასეთი დიაგნოზის დასმა დაკავშირებულია ერთგვარ სიმძვინვარესთან — უნდა დაელოდო დაავადების სიმპტომების განვითარებას. ჩემს ავადმყოფს არ სურდა დალოდებოდა სიმპტომების განვითარებას, რომელიც გასტროენგერიტის (კუჭ-ნაწლავის მწვავე ანთების) დიაგნოზის კიდევ უფრო დაზარალებად დასმის საშუალებას იძლევა, მოითხოვდა გასინჯვის პირველსხვე საათის მუსტ დაგვიანება, ამასთან იმის მოთხოვნილებით, ვარ თუ არა დარწმუნებული დიაგნოზის სისწორეში. ამ მხრივ უბედა გამიმართლა: ავადმყოფობის დასაწყისში დასმული დიაგნოზი მორე დღესვე მთლიანად დადასტურდა, თანაც იმდენად მკაფიოდ, რომ არა მარგო მე, როგორც მკურნალი ექიმი, არამედ თვით ავადმყოფი ამკარად დარწმუნდა: აქ სხვა დაავადება ახსლოვტურად გამორიცხებული იყო.

ნიპოლოზ ყიფშიძე

დოკუმენტებით დადასტურებული

„მამში იყო სხელმწიფი კაცის — იულიუს კეისრის ჭკუა და მარკუს თეპალიუსის უმბაკობა, ალექსანდრე მაკედონელის მხედრობითი გენერალი და ცინერონის ორატორული დამარწმუნებლობა და ლაციონრობა, მაგრამ ის მათზე მაღალა, გაცილებით მაღალია. მამის ისინი ყველანი

ნიპოლოზ ყიფშიძე

იყენენ... და თუ მსოფლიო ისტორიაში საბოთისად მანძილი დარჩება, ერთი მითგანი უფველად სგალინი იქნება“.

— წერდა გამოჩენილი მხატვარი პაბლო პიკასო 1961 წელს.

ეს ის დრო იყო, როცა ხრუშჩოვის მიერ დაწყებული „პროცესების კულტი“ და სგალინის ლანძღვა-გინების კამპანია სულს უფორიარებდა მსოფლიო პოლიტიკურ ელიტას. რა არ სცადეს, რა ჭორები არ მოგონეს, რა დამამყინებელი ეპითეტები არ აკადრეს, მაგრამ, რაც დრო გაიდა, სგალინის ფსიქიკური კულტური ამოუცნობი, პროცესული დინამიკები კი — მთელს მსოფლიოში.

მსოფლიოს პოლიტიკურ მწვერვალზე სგალინი დაუღველად სიმალედ მოიხანს. უფრო მუსიკა იქნება თუ ვიფიქროთ, კი არ მოიხანს, კარგა ხანია იქ დამკვიდრდა.

ჩვენი ვაშლის ერთგული მკითხველი, აღმნიშნარცილო ორგანიზაციის დასაზრებული მუშაკი, ქართველ ეკონომიკის ერთ-ერთი თავკაცი, ერთხელ აკლემის წევრი სგალინის მოღვაწეობის აკლემის წევრ-კორესპონდენტი გორევი ხანაძე ითავებურად მიუღია იოსებ სგალინის დასაზრებას, სასულე-მწიფორი და სამხედრო დასაზრებულ წარმომრებს და ახლანდ მკითხველს შესთავაზა ორიგინალის წიგნი — „სამართალ სგალინის მოღვაწეობის შესახებ“. კრებული შედგენილია კრულ ვაშელ „დოსიე ლანდისესგეში“ (იტალია მოსკოში) 2002 წელს გამოქვეყნებული სახელმწიფო არქივებში მოძიებული და მოკლედ აღწერილი მასალების მსგავსად.

აქ ყველაფერი, სგალინის ბავშვობიდან დაწყებული მისი გარდაცვლებით დაბოლოებული კეთილსინდისიერებით, ქრონილოგიურად მოთხრობილია ამ ბუქებში ადამიანის ცხოვრებას და მოღვაწეობის ჯერ კიდევ უცნობი დეტალები.

წიგნი ლუსტრირებულია და რედაქტორ-გამომცემლის ვიროვი ხანაძის ვრცელი წინათქმა ერთობს. ლოკუმენტი თარგმან ქართულ მწერლობა და ლიტერატურისმოდლობა დამოუკიდებელი კავშირის წევრმა ბელა ვეველი სინანმა. ავტორი წერის მომზადებასა და გამოცემაზე ვაწეული დასმარებისთვის გულწრფელ ძალღობას მოახვედრებს ჩვენს უფროსი პოლიტეს ბაგის კორეულ გარდაცვლებს და მთაი რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელს მარინე ავიმოვილი.

წიგნის მხატვარი სპარტაკ ცინცაძე წიგნი დაუტვირთა გამოცემლობა „საქართველო“-ის მორ. ვიროვი ხანაძე და დიდი ხნის წინააღმდეგობა აძირკდა. — დარწმუნებული ვარ, ყველგან სგალინის შესახებ დოკუმენტური სიმბოლოდ მაქონდა. წიგნი იტვირთა სგალინის დაბადების 125 წლისთავის.

სპარტაკ ცინცაძე

ბაბრამეშვილი, ლ. ს. 102-105.

(ბაბრამეშვილი იმანია).

ჩვენებური

არ 3000, სხვა რა აზრის მარსი, მაგრამ ჩემთვის ოკუპაცია მარტო საყვარელი პოეტი არ ყოფილა, რომლის ლექსები უკვე ხუთი წლის განმავლობაში ვიკითხებ (და ვფიქრობ, რომ ამ ლექსების არსსაც ჩინებულად ვწვდები). იგი იყო ერთადერთი, რომლის მორალური ავტორიტეტი ერთხელაც კი არ შეურყეველი არაფერს. ომისაღმდეგ იწვევდა მთავარი სახალხო სიმღერები გახდა მისი მარში კინოფილმიდან „ბელორუსის ვაგზალი“. სწორედ ასევე დამკვიდრდა ხალხში „აი-დე ვიხლი, წავიდეთ შინ“, „მშვიდლონი ბიჭები“, „მთავრები უკეთესი“. გამოდის, რომ ნამდვილი რუსული სამხედრო ფოლკლორი შეუქმნიდა ადამიანს, რომელსაც ხელისუფლება ყოველთვის ეჭვის თვალით უყურებდა. თუმცა, ასეთი უჭვის თვალით უყურებდნენ მთელ ხალხსაც. მთავარი ენისი იმ ომის შესახებ დაწვრილ ტვინებსაც, რომლის ოჯახიც გადასახლეს

კაცური სიმღერები, რომლებსაც ხალხებში მღეროდნენ. სიმღერა ფილმიდან „ბელორუსის ვაგზალი“ არის ის, რისი დაწერაც თვითონ სურდა ფრონტზე, მაგრამ მაშინ ეს ვერ შეძლო.

— გაერეულა ხეები იმის თაობაზე, რომ გარდაცვალებამდე მიერეხნით ადრე, მან ნიკიტინის დახმარებით ჩაიწერა ყველა სიმღერა, მათ შორის ყველაზე იმეათებიც...

— ეს მთლად ასე არ არის. უბრალოდ, გულის ოპერაციის შემდეგ, რამდენიმე ძალზე საქმიანი ახალგაზრდა სისხლად მას ხელახლა ჩააქურდა ის ძველი სიმღერები, რომელთა ჩანაწერები უკვე არაფრად ვარგოდა. რამე

ფიქრა: ნამდვილი გენიოსია. და მას შემდეგ არ შემცვლია ბუნებამ წარმოღობა:

— თვითონ კი ყველაზე, რომ გინერვდით ახალ ლექსებს, თქვენ კი აკრიტიკებდით ხოლმე.

— რა თქმა უნდა! მთელი მისი შემქმნელი იმის, სიმღერების ვარდა, რომლებიც თითქმის ყველა მიყვარს, ასე, ოცდაათამდე ლექსს დაგვიტოვა. მაგრამ რა ლექსებს!

— არა, მე ალბათ, ორასამდე ლექსს...

— ახლა მუდამ მივიწინე თავს დამნაშავედ მისი შემოქმედების ასეთი თამაში და თვითდაჯერებული კრიტიკის გამო.

თვის მადლობას სწირავდა ბეს („კიდევ კარგი, ვერ უხვავდა იმ ადამიანებს, რომლებსაც ვალადი“) და მორჩა. ეკავრეთოდა ამავე ლაპარაკი, რადგან ყოველთვის მასში ძალზე ღრმად იჯდა ჩვეულებრივი იმის იყო შეუსრულდა, რომ მათე კლასის დამთავრების შემდეგ წავიდა ფრონტზე მოხალისედ. ვფიქრობ, რომ შემოსული ბიჭი „სკოლარიდან“ მართლაც არსებობდა, იგი ასეთი იყო. შემდეგ კი, თითქმის ერთ წელიწადზე მეტ ხანს მკურნალბოდა. საგმრო პათოის მისთვის საერთოდ არ იყო დამახასიათებელი: იგი მუდამ ხანს უხვავდა თავის სუბტილურობას, სისუსტეს, კომპლქსს, მოუქნელობას — ალბათ, სწორედ ამის გამო არის ადენი კალია და ჭინჭველა საბჭოთა არწივებსა და შეკარდნებს შორის. მასთვის, ერთმა კრიტიკოსმა სერიოზულად უსაყვედურა, რომ მის შემოქმედებაში ადამიანების სამყარო წარმოდგენილია, როგორც მწერების სამეფო. იმის მიუხედავად, რომ იგი გაურთობდა ომის ამბების მოგონებას, ომი მაინც არის მის თითქმის ყველა ლექსში, თვით ბოლო ნამუშევრებშიც კი ყველა ლექსში ვიღაცას სასწრაულოდ გაღაბარებენ, ვიღაცას ცეცხლი ეკიდება, ვიღაცას გყვიას ესერიან. თვით ყველაზე მშვიდობიან ლექსებშიც კი მოულოდნელად ვაწყდებით ხოლმე ამას. ვფიქრობ, რომ მშობლების დაპატიმრება და ომი ის იარაღია, რომლებიც მან ბოლომდე ვერ მოიშუშა. განა ეს ადვილი იყო? და მას არაფრისთვის არაფერი არ უბავიდა. აი, ახლა მე ვამბობ, რომ იგი საკუთარ თავს შეგებულად ამქონდა... მაგრამ არც ეს არის სწორი, რადგან მასში ყველაფერი ერთად იყო შერწყმული — აი, ეს არის მთავარი. იგი ხომ კავკასიელი იყო. ამათი კავკასიელი. საკუთარი დარსების მიგრაციისთვის ემართებოდა. ავიღოთ თუნდაც ჭინჭველა, ეს იყო პოლემიკური პასუხი ოფიციალური პოემის რომანტიკულ გვიანგისობაზე, უღირად მიყვარების უფლება არ არავის მისცემდა, და საკუთარ თავს, საკმაოდ თამაში ბიჭი იყო. მას არ ყვეარდა ცხოვრების აქტიურად შეყვარდა — რაც მოსახებია, მოხდეს. არც ვადაწყვეტილებების მიღება უყვარდა, მაგრამ, როცა უბიდა ამა თუ იმ განსაცდელს წინაშე დააყენებდა, იგი თავის არიდებას არ ცდილობდა. ორჯერ მაქვს ნახანი, თუ როგორ გაეხევა სერიოზულად მისთვის: ერთხელ დანთი შვიარბულ პულ კაცს შეეხა. ეს მოხდა მოსკოვის ცენტრში, ლიგერატორთა სახლის მახლობლად, იქ ერთმა მეორე გამოავლო გაქვის გაჭირვებზე რიგადა. და იმანაც დანა დააძრო. ოკუპაცია მიუახლოვდა მას — საბუნდოვროდ, შეძლეს და ღრმად გააშველეს იგი და მისი მოწინააღმდეგე მე უკვე მზად ვიყავი მიეღო მისი შეყვარება: „ეს ოკუპაციაა!“, მაგრამ ღმერთმა გადააგონინა ამისთანა — ყველაფერი უსისხლოდ დამთავრდა.

ოლგა ოკუპაცია:

„იმი გახადული ბიჭი იყო“

და გაბანჯეს. მთავარი სიმღერები — ოკუპაცია, რომლის მამა დახვარტეს, დედა კი — დაბაკიძის. ნამდვილი რუსული ხასიათის გამოვლენება ის, როცა იცავ სამშობლოს, რომელმაც დასოცა შენი მშობლები და თვითონ შენ რა-ღაცე სასწრაულო შეგირაბდა.

იგი შემოდიოდა ოთახში და ყველაფერი სულ სხვა რეჟისრში გადადიოდა. ისევე, როგორც მისმა წასვლამ ამ ქვეყნიდან, ჩვენი ცხოვრება უფრო დაამბიდა.

მინდინარე წლის 9 მაისს ბულატ ოკუპაციას 80 წელი შეუსრულდებოდა. მის შემდგომ, რაც იგი ჩვენს გვერდით აღარ არის, არაერთგზის გამოვიცა მისი ლექსები და რომანები, დაუფაცეს ძეგლი არმაზზე, მაგრამ ცვლავ ამოუცნობი რჩება ამ ადამიანის პირიგნება. ალბათ, შემთხვევითი არ ყოფილა, რომ ერთ-ერთი ახალგაზრდა კაცის თავზე-დური გამოხდომის შემდეგ, — ოკუპაციამ ახალ ავტორებს უნდა დაეფიქრებინა ადგილი, — მინა გათვებისგან აიჩიერა მხრები: „როგორ შემიძლია მას დაგვიმთ ჩემი ადგილი?“

დენჯერმე სისხლს ნიკიტინს გაეწია აკომპანემენტი მისთვის, — თვითონ ბულატი არ იყო ფორმანი. მოგვიანებით, ერთხელ მეგობრებთან მოუქსმინეთ ამ კასეტებს. ახლაც არ ვიცი, როგორ მიხერხდა მათი გაერელება. ბულატი კინაზად ავირდა, იმდენად უცხოდ ისმოდა მისი ხმა, რაღაც უსაუროდ ვეღვრდა... რა თქმა უნდა, დიდ მადლობას ვუხადი ამ ბიჭებს — არქივისთვის ხომ მაინც მოხერხდა რაღაცის შემოსახვა...

— ამავე დროს, ერთხელ ჩემთან საუბრისას თქვა, რომ, როცა თქვენ გაიყენით, მისი სიმღერები საერთოდ არ განიგერესებოდათ. განიგერესებოდა თვითონ ბულატი... ამის განხილვა მის სიმღერებს მეფერდა?

— თქვენ მისთვის მუდამ იყავით მკაცრი კოლის განახიერება.

— რა თქმა უნდა! „მკაცრი კალი, მკაცრი სათვალეებში, კრიტიკებში მიყვება...“

— ესე თქვენზე?

— მომიგვეთ. რომ გითხრათ „ჩემ-მეა“, ძალზე გაბედული ნათქვამი იქნებოდა. მაგრამ, სადაღე შორიდან, მაინც შეიმჩნევა, რომ მეც იქ ვარ. ბულატი ბევრი ადამიანისთვის მიუღწეველი ლექსები. მოგვიკ უკვე ერთი-და კიდევ, თუ ვის რომელი ლექსი მიუძღვნა. „ეს თიხა“ მან მიუძღვნა პაუსტოვსკის. „მეყვარე“ ეს თიხა, სადაღე მწვანე ქოთანში ყვავის მანანა...“ მაგრამ, ეს ხომ ჩემი მანანაა და ჩემი ქოთანია! ოთახში ხომ ჩვენი, პაუსტოვსკის კი მოქონა. იგი არ უძვირდა ლექსებს ადამიანებს ისე, როგორც ყველა, როცა წერდა, უბრალოდ, უხაროდა თავისივე დაწერილი სხვის ნორმალური ადამიანი სკუმრად მიღის ბოთლით, თავადლით, ოკუპაციას კი ლექსი მიჰქონდა.

— რატომ ვერ იგანაბრებ ომზე პარტაზე?

— იცი, მეც კი ძალზე ცოტა რამ ვიცი იმის შესახებ, თუ როგორ ომობდა. აი ახლა დამეყვას ფილმის გადაღება. ომისდროინდელი ერთი-ორი ფოტოსურათი ძლიერ ვიპოვე, არც თანაბრად კარგი, არც რაიმე მოთონებები, არც ვიზუალი ნაამბობი — მხოლოდ მოთხრობები „იყოცხლი, სკოლარი“, „მუსიკის გაკეთილი“ და „სიმღერები“. ბბრთად კავკასიის ფრონტზე, მომლოცთან მძიმედ დაეჭირა, იყო ნამდვილი კაცი და ამის-

დას, სწორედ კინოფილმ „ბელორუსის ვაგზალი“ რეჟისორის ანდრეი სმირნოვის შეკვეთით დაიწერა. და პირველად, როცა ბულატი იგი მიღწერა სკულაში და საკუთარ თავს აკომპანირებდას უკეთესად ერთი თითის პიანინოზე, სიმღერა დიდად არავის არ მოწონებდა. მხოლოდ მსიგაკემ თქვა: „ეს შესანიშნავი მარშია, არანაირებსა მე ვაუკეთებ“. ბულატი კარგად მავალითი ჰქონდა — მან იცოდა ნამდვილი ქარის-

გვერდი

სიამოვნება წვიმამ ჩავგამწარა

შვილიშვილი ამირეზი, მამათს მოთაპარკე წამყვანი. მისი სურვილი, როგორც ბევრი პაპისთვის, ჩემთვისაც კანონია. ღმერთმა უშველოს, რამდენი ხანია, მოთაპარკისკენ არ გამიხედავს! მოვიდე ხელი ჩემს კულარკას, პირდაღებული ღოგის კედელზე საცოდავად აკრულ ქვის ხანდაკეას გვერდ აგუარე და სალაროს მივაღდე. გადავიხადე 50 თეთრი და შევედი სამყაროში, რომელიც ვერ კიდევ ბავშვობისდროინდელი სიამოვნებებით მელადა.

ვისე მვილიშვილის გემო იცის, მიმხედება, რომ ჯიბეში ორიოდე გროშიც მელი. დაწვრილებულ გროში უამრავი აგრაქციონი ვაუ-მართავი. საითაც ბავშვმა გაიწია, ქარს აღენებული ფოთლოვით მეც იქვე ვაუყვები. თითქოს პირი შეკრესო, ვაჯავრულ-გამაროვითაინებული მამაკაცები ბილითის საფასურად ყველგან 50 თეთრს ითხოვდნენ — კარსულზე და მოძაბავე მოტოციკლეტზე. „უმეპის ბორბალ-მეც“ და დაბოლო მალავით ხელის ერთ დაღებამე მიმოვალე მაგარებულზე. მეც პაგარა ლომების, ვეფხვების, სილიციისა და მიმუნების სანახავად ვაუყვამე და ჯიბეს ცოტა შევავითი შევიცი. გულხალდად ვითხრათ, მესამოთენა სისუფთავე და წესრიგი, კოლიერებსა თუ ბილიკებზე რომ სუფიციკეთობა, მოთაპარკის ხელმძღვანელობამ კარგად იცის თავისი საქმეც და მოვალეობაც.

სამწუხაროდ, სიამოვნება უკვრად მოსულმა წვიმამ ჩავგამწარა. ირველიე მიმოხედე. გულზე ბავშვებმაგაბეული მშობლები ქორისგან დაწითლებული კრუხ-წაწილასათი იოწოლ მიმოხრდნენ, მაგრამ... თავმჯავრით არსად ჩანდა. მეც მვილიშვილიანად თავით ფეხებზე დაგვიყვდი.

ჰოდა, მინდა ასე მივმართო მოთაპარკის მესვერებს: ვამალოთ, მემოსხენებულ წესრიგისა და სისუფთავისთვის, მაგრამ, თქვენ კი ხალხო, აქა-იქ ორიოდე ფენაგურით რომ ჩავგაღებ ასეთი „ექსტრემალური“ სიტუაციისთვის, ღმერთი გიწყენდით? მეც და სხვები იმავე ვაქცილებთ ადრე წამოვიდეთ მოთაპარკიდან, ვიდრე დავეკვიდი ვეკვიდა. თავმჯავრით რომ ყოფილიყო, ალბათ, დავრჩებოდი და თქვენს აგრაქციონებს ორიოდ ღარს კიდევ შევბავებდი. ეს წერილიმანი არ არის და იქნებ ახლო ხანში მის მოგვარებაზეც ფიქროთ?

გუჯარ რთველაკა.

ლიბიბრი ბიჭოვი, „ოზონიში“. № 18 2004 წელი. (ბაზაქალა მინა)

რამსფელდმა პასივიკის ბოლიში იმუხსალა

ამერიკის შეერთებული შტატების თავდაცვის მინისტრმა დონალდ რამსფელდმა გულწრფელად მოიხადა ბოლიში ამერიკელი კონგრესის წევრების მიმართული კრიტიკის საპრობლემატიკო ერაყელი პატიმრების წამებისა და შეურაცხყოფის ფაქტების გამო.

რამსფელდი, რომელსაც მოწოდებდნენ გადამდგარიყო თანამდებობიდან, გამოვიდა ამერიკის შეერთებული შტატების სენატისა და კონგრესის შეიარაღებულ ძალის კომიტეტებში გამართულ მოსმენებზე და განაცხადა, რომ კისრულობს სრულ პასუხისმგებლობას ამისთვის, რაც ერაყის საპრობლემატიკაში ხდება.

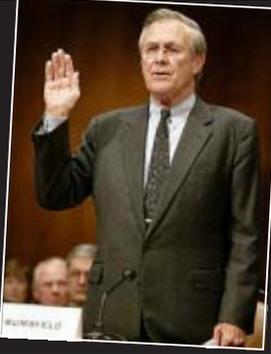
ამავე დროს, მან კატეგორიულად უარყო ბრალდება იმის თაობაზე, თითქოს პენტაგონის სათანადო რეგულირება არ მოუხდინა ერაყის საპრობლემატიკაში ამერიკული სამხედროების თვითნებობის ფაქტებზე.

რამსფელდმა გახსნა განკარგულება დამოუკიდებელი კომისიის შექმნის შესახებ, რომელმაც უნდა გამოიძიოს, თუ როგორ უნდა შედგებოდა პენტაგონის ამ სივრცეში

აღი. გამოძიების შედეგები უნდა წარმოადგინოს კომისიის ჩამოყალიბებიდან 45 დღის შემდეგ.
რამსფელდმა თქვა, რომ თანამდებობიდან არ გადადგება „მხოლოდ იმიტომ, რომ მოვიტყობთ ცდილობენ ამას პოლიტიკური მნიშვნელობა მიანიჭონ“. თუმცა კითხვას, შეუძლია თუ არა მას გადადგეს პოსტიდან და ასეთი გზით გაიზიაროს კოლეგები ური პასუხისმგებლობა თავდაცვის სარეგულაციო განყოფილებაში, მან უპასუხა: „ასეთი რამ შესაძლებელია. თუ ვიფიქრებ, რომ ვეღარ შევძლებ სარეგულაციო მოვლას, დაუყოვნებლივ გადავდგები“.

მინისტრის დაბრუნება მაგერაილური დახმარების გაწევის ერაყის სამხედრო ბიუჯეტში უფროსი მოპყრობის შედეგად დაზარალებულთ.

როგორც რამსფელდმა განაცხადა, უკვე გამოქვეყნებული ფოტოსურათების გარდა, რომელმაც ალბეჯილია, თუ როგორ ამყარებენ ერაყელ პატიმრებს, არსებობს აგრეთვე მთელი რიგი სხვა ფოტო-და ვიდეომტკიცებულებანი ერაყის საპრობლემატიკაში პატიმრების წამებისა და მათი აზუზად ადვების შესახებ. „ამერიკის კონგრესმა, ამერიკელმა ხალხმა და მთელმა მსოფლიომ

უნდა შეიცვონ ეს – თქვა რამსფელდმა.

თავდაცვის მინისტრს უშუალოდ პოლიტიკოსებისთვის არ მოუხდა ბოლიში, მან სენატის კომიტეტის წევრებს განუცხადა: „გულახდილი ვიქნები: მე ვერ შევიგნე ის, თუ რაოდენ დიდი მნიშვნელობა ენიჭებოდა ამ პრობლემის მიგანას ქვეყნის უმაღლესი ემულიის წარმომადგენლობაში, მათ შორის, პრემიერ-მინისტრის ვიკტორ იუშენკოს განცხადებით, რომელიც ამერიკის საპრობლემატიკაში მომხდარი ამ დარღვევების შესახებ მან შეიგნო დაახლოებით 13-14 იანვარს, გამოძიება კი ერთი-ორი დღის შემდეგ დაიწყო. თანაც, აღნიშნა მინისტრმა, მან მხოლოდ მაშინ გაიზიარა ამ ვითარების მთელი სერიოზულობა, როცა იხილა ფოტოსურათები.“

სენატორმა ჯონ უორნერმა, რომელმაც გახსნა მოსმენა კომიტეტში, განაცხადა, რომ ერაყში დაბრუნებული პატიმრების ირგვლივ აგორებული სკანდალი უდიდესი მანის მიაყენა ამერიკის საერთაშორისო პოლიტიკას. კომიტეტმა მოსმენის მიზანია გარკვევით, თუ კონგრესმენებს რატომ არ მიაჩნდათ დროულად ინფორმაცია ერაყში პატიმრების წამების ფაქტების შესახებ, დახმინა უორნერმა.

მოვიერთმა პოლიტიკოსმა მოითხოვა რამსფელდის გადადგომა, მაგრამ პრემიერმა ჯორჯ ბუშმა განაცხადა, რომ თავდაცვის მინისტრის მნიშვნელობანი ფიგურა კანონიერ და იგი შეინარჩუნებს თავის პოსტს.

ლაზარენკოს მოუხსნეს ბრალდებათა ნაწილი

სან-შარანსის ფედერალურმა სილიქო მოსამართლემ უარყო უკრაინის ყოფილი პრემიერის პაველ ლაზარენკოს წინააღმდეგ ამერიკის მთავრობის მიერ წაყენებულ ბრალდებათა ნაწილი, რადგან, მოსამართლეს თქმით, ეს ბრალდებები არ დადასტურებულა. ლაზარენკოს, კერძოდ, ბრალად სდებენ თვითნებურად, გამოძახებულობის და ამერიკის ბანკების შემოღობვის 100 მილიონ დოლარზე მეტი თანხების გათავისუფლებას.

ლაზარენკო უკრაინის მთავრობის ხელმძღვანელობდა 1996-1997 წლებში და იგი უკვე დაუსწრებლად გაასამართლეს შევიყარაში ისევე და დაადასტურეს მისი მთავრობის წინააღმდეგობის მიხედვით. უკრაინის ყოფილი პრემიერი 1999 წელს დააპატიმრეს ამერიკის შეერთებული შტატებში.

სან-შარანსის ფედერალურმა პროკურორებმა პაველ ლაზარენკო დაადასტურეს იმის, რომ შეერთებული შტატებში ჩამოტყდნის მიზლითილითი დღივარი მას გადაჰქონდა ერთი ბანკიდან მეორეში, რათა მოეხსო ამ ფულის წარმომავლობის კვალი.

როგორც პროკურორები ამტკიცებენ, იმ მომენტისათვის პაველ ლაზარენკოს მდგომარეობა მას აძლევდა საექსპორტო ლიცენზიებზე პრაქტიკულად სრული კონტროლის დაწესების საშუალებას, რითაც იგი აქტიურად სარგებლობდა, იცხვდა პროცენტებს ბუნებრივი გაზის, სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ექსპორტის, სახანო მშენებლობისა და სხვა ბიზნისის ჩრდილოეთს ქვეყნის ლიცენზიების მფლობელთა მიერ დადებული გარიგებებიდან.

ბრალდებები, აგრეთვე, ამტკიცებენ, რომ ლაზარენკო აქტიურად იყენებდა პოლიტიკური შემოქმედების ბერკეტებს საზღვარგარეთის ქვეყნების ბანკების სხვადასხვა ანგარიშში ფულადი სახსრების დამალვისათვის.

ჯერ კიდევ მანამ, სანამ დაიწყო ბოლო დავის მოწმეთა დაკითხვა, მოსამართლე მარცხი ჯენიფერმა

უარყო 53 ბრალდებიდან 23 პუნქტი და განაცხადა, რომ მთავრობამ ვერ შეძლო დაემტკიცებინა ლაზარენკოს ბრალდებები.
ლაზარენკოს ადვოკატები აღნიშნავენ, რომ მანამ, სანამ მოსამართლე ჯენიფერის ასეთ გადაწყვეტილებას მიიღებდა, მათ კლემენტს ემუქრებოდა 20 წელი და მეტი ვადის პატიმრობა. ახლა, თუ ლაზარენკოს ბრალდებები მიიჩნევენ ბრალდების დანარჩენი პუნქტების მიხედვით, მას საპრობლემატიკა ალბათ, სულ წაიღწაღებ მეტი ხნით ყოფნა არ მოუწევს.

ლაზარენკოს მოუხსნეს ბრალდება იმის, რომ 1995 წელს, უკრაინის ექვრეტიკის მინისტრად ყოფნის დროს, იგი დიდხანა ქრთმობის და რისკავდა სახსრებს საზღვარგარეთ, მათ შორის ამერიკის ბანკებში, გახსნა უსაბუთო კონტრაქტების დადების სასაყველად.

ლაზარენკოს მოუხსნეს იმის ბრალდება, რომ მან უკრაინის სახმინი

დას დიტიკა 500 ათასი დოლარი კალიფორნიიდან იმპორტირებული ასაწარმო სახლების ღირებულების საფასურის გადღობვის ფაქტით.

მოსამართლემ განაცხადა, რომ მთავრობამ უნდა დადასტურებინა ლაზარენკოს მიერ ამერიკისა და უკრაინის კანონების დარღვევის ფაქტები. იმ დროისათვის, რომელიც დათარიღებულია ბრალდების ეკვივალენტად, უკრაინის, სსრ კავშირის დაშლის შემდეგ, ხორციელდებოდა აქტიური საბანკო გარდაქმნები და ამ საქმეში ლაზარენკოს მხრიდან არანაირი უკანონო ქმედება არ შეინიშნება.

ტონტონიან ნიყ-იორკში - ზღვის ფსკერით

ახლა, როცა მეწყეა „კონკორდის“ ტიპის მებგერითი თვითმფრინავების ფრენა, ხუთ საათზე ნაკლებ დროში ინგლისიდან ამერიკამდე ჩაიფრება შეუძლებელი გახდა. მაგრამ, თუ განხორციელდება ორი ამერიკული მეცნიერის უწყველი იდეა, ასეთი მოგზაურობის მხოლოდ ერთი საათი დასჭირდება.

ერსტვ ფრენებში – იმ ჯგუფის თანამშრომელმა, რომელმაც პირველმა დაიწყო ლა-მანის ქვეშ გვირაბის გაყვანის პროექტის შემუშავება, და მასაჩუსეტის უნივერსიტეტის სამღვათი ნავთობთა გეოლოგიის პროფესორმა ფრენკ დევიდსონმა გამოიტყვეს უწყველი წინადადება. ისინი, კერძოდ, გვთავაზობენ, რომ ძველი და ახალი სამყარო ერთმანეთს დაუკავშირონ მიწისქვეშა გვირაბით, რომელსაც საათში 6.5 ათასი კილომეტრი სიჩქარით იმორბევენ მავნიტურბალიზმის მაგარებლები.

გვირაბი, რომელსაც გაიყვანენ ოკეანის სიღრმეში 450-600 მეტრზე, პროექტის თანახმად, აწყობილი იქნება გიგანტური მილბის ცალ-

კეული სექციებისგან, რომლებსაც დაამზადებენ შირალ ლოკში, შემდეგ კი საციკალური გეგმებით მიიტანონ მშენებლობის ადგილზე. მილბებიდან მთლიანად გამოკეპავენ პაერს.

აწყობილი გვირაბი ბავრიებით იქნება დაკიდებული მასიურ ბურჯებზე, რაც გამოიწვევს მილბების გადაადგილებას წყალქვეშა დინების შემოქმედების შედეგად.

მაგარებლების მოძრაობას, უფრო სწორად კი ფრენას, გვირაბში უზრუნველყოფენ გადახარბული პოლარული მავნიტები, რომლებსაც იმომქმედებენ თვით მაგარებლებში არსებულ მაგნიტთან ერთად. მოძრაობის დროს მაგარებლები პაერს იქმნება დაკიდებული. გამოიყენება ყოველგვარი ხახუსი, რასაც ხელს შეუწყობს გვირაბში არსებული ვაკუუმი. ვაკუუმი აუცილებელია კიდევ იმიტომ, რომ იგი აღმოფხვრის დარეგების გაღვას, რომელსაც წარმოიქმნება მაგარებლების ასეთი სიჩქარის მოძრაობის დროს (იგი ექვსჯერ აღემატება ბუტის სიჩქარეს), და დაანგრევდა გვირაბს.
მაგარებლების მოძრაობის ერთ-

ერთი სავარაუდო გრასა გავის ხმელეთზე – ნიუ-იორკიდან ჩრდილოეთ ამერიკისა და კანადის ტერიტორიებზე, შემდეგ იგი ჩაეშვება ატლანტის ოკეანის ფსკერზე, კვლავ ამოვა დე-ლაიწის მედაპირზე გერენანდასა და ისლანდიაში. ამის შემდეგ, გვირაბი კვლავ ჩაეყვანება წყალში და უკვე ბრიტანეთის ტერიტორიაზე ამოვა. ეს გზა უფრო გრძელია, საზამთრობო გატვირთვით იაფი, ვიდრე გრასა პირდაპირ ნიუ-იორკიდან ლონდონამდე.

ერსტ ფრენებს მიაჩნია, რომ პროექტის განხორციელება საინჟინრო თვალსაზრისით არ გადაწყვეტა სერიოზულ დამბრკოლებებს. მაგრამ, თუ საინჟინრო თვალსაზრისით დამბრკოლებები არ არის, ფინანსური თვალსაზრისით პრობლემები საკმაოდ ბევრი შეიქმნება. გვირაბის ყოველი კილომეტრის გაყვანა 20-40 მილიონი დოლარი დაჯდება და პროექტისთვის სპონსორების გამოხატვა საკმაოდ რთული იქნება. კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი პრობლემა მოძრაობის უსაფრთხოება, რომელიც ჯერ კიდევ არ არის განსაზღვრული.

კრიონისი სულანში

ბამრის უმირბობის საბჭოს წევრები გულმოდგინედ აბეჯინებენ თვალყურის დასავლეთ სულანის დარფურის პროვინციის წარმოქმნილ კუმინტარულ კრიონის, მაგრამ ჯერჯერობით არ არიან მზად, დაუყოვნებლივ ჩაერთონ ალბანის უღლებების დარღვევებთან აღსაკვეთად.

უმირბობის საბჭოს სხდომა გაიმართა გავრის ადამიანის უფლებათა დაცვის კომისიის ბრიფინგის შემდეგ, რომელმაც განაცხადა, რომ სულანში ხდება დანაშაული კაცობრიობის წინააღმდეგ, კერძოდ, სამოქალაქო მისახლეობასთან ურთიერთობაში. დარფურში მილიონზე მეტი კაცი იძულებული გახდა, აგრეთვე მშობლიური კერებიდან სულანის სამთავ-

რომ ძალბებისა და სახალხო მოლაშქრეების მიერ ამ რეგიონის სოფლებში განხორციელებული მრავალი თვალსაზრისით შედეგად.

გავრის უმირბობის საბჭოს წევრებს ეჩვენეს, რომ სულანში ხორციელდება აგდამწკარი მიწის“ გაქცევა, გავრის ადამიანის უფლებათა დაცვის საკითხის კომისიამ ბერკეტის რამზარანა აღნიშნა, რომ სულანის სამთავრობო ძალები და სახალხო მოლაშქრეები სისტემატურად ესხმიან თავს სოფლებს. ისინი სოციალურ, თავდაცვით და აუბიგურებს ყოველად უსაფრთხო დამინების, მილიონზე მეტმა კაცმა მიატოვა მშობლიური კერები და ახლა ამ ადამიანებს სასწრაფოდ სჭირდებათ უსამთავრობო დახმარება.

სულანის მთავრობა კი უარყოფს, რომ აიარაღებს სახალხო მოლაშქრეებს და აცხადებს, რომ აწარმოებს ბრძოლას ამოხსნული წინააღმდეგ.

უცხოეთის სააგენტოებისა და ქვეყნულ-გამგებების მიხედვით მითამადა
ზაზა ბუშანიძე.

მარაბული — 150

საუკუნის საიდუმლო

მისწრაფი საუკუნის მიწურულს საქართველოს კიდევ ერთი ამოუხსნელი ამოცანა დაუგო: 1898 წლის 26 ივნისს სახლდან გაიდა და უცხოეთში წავიდა ივანე მანაბული. მითქმა-მოთქმისათვის საქართველოში შეგი საუფრულო არსებობდა, ამიტომ არაერთი ვარაუდი გამოითქვა. აგრ, საუკუნეზე მეტად, საქმე იმ ვარაუდებს ვერ გასცა — გამოცანა დღემდე გამოცანად დარჩა...

დღეს ივანე მანაბული 150 წლის იქნებოდა. ცხადია, მთხვარეობის ვერ მოეხდინებოდა, მაგრამ უმცირესი მოკლე იყო ის 44 წელი, რაც განვლილი მისთვის გამოიჭრა. ვინ იყო, კიდევ რამდენი დრო გაეცა, სანამ გვიანლური მთარგმნელის უკვალოდ გაეროვებოდა? შედეგობრივად კითხვის გულდაბნობით კითხვა: „საქართველო, შენ ვინ მოგცა, შეილი დასაკარგავი?“

რუმე გამოიყვანა, თორემ, შესაძლოა, მხოლოდ კარგი ავრონიმის გიგანტი დასჯერებდა. ყოველ შემთხვევაში, რომელ სფეროშიც უნდა ეფიქრა, აუცილებლად „თავის სიკვებას“ იტყოდა. ამიტომაც არის რომ ასე წლის წინადადები გამოცანა დღესაც მოსვენებს არ გვაძლევს.

რეაგირებო, ისინი კი მრავალ იყვნენ, გულისკეთილი დაბრუნდნენ გაპარვების პირის მისულ შურსის სახელ-კარზე თამარაშენს, თანამემამულეთა მოვლენი მასობრივად და უმადოლოდ დროულია იმის შესხენება, რა შეიძლება მოქვეყნდეს უთანხმოებრივი აღმოცენებულ კონფლიქტს. სამწუხაროდ, საზოგადოება არც მათს აღმოჩნდა მზად, რომ ერთი რომ უდიდესი შეიღის შორის მომწოდებელი კონფლიქტი დროულად ჩაეხსინა და არც ახლად, საქართველოსთვის ესოდენ მნიშვნელოვან ეპოქა, რაია აჭარბაძე ქართველთა დაპირისპირება თავიდან აეცილებინა.

— საბუდისწერი შეუღობები გაუთავებლად შეორდება. სამანაბლო და-კარგდება, თამარაშენს ავიჭებულა და თბილისსაც აღარ სცადია თავისი დიდი შეიღისთვის, — ასე გამოიხატა თავისი გულისკეთილი მანაბლის საზოგადოების თავმჯდომარე გურამ შარაძემ.

მართლაც რომ ბედის ირონია: ივანე მანაბული სწორედ იმ პირობებში დასაპირისპირდა, ვინც იგი „აღმოჩინა“ და საზოგადოებრივ ასპარეზზე წაიგდო.

შეილი და რა შეილი... განვებამ მართლაც მწარე ბელი არცაა შექმნილი უბალო მთარგმნელს. ახლაც კი, მისი დაბადების 150 წლის-თავზე, მწერალთა კავშირის გარდა იგი არავის გახსენებია... სწორედ ეს გულისკეთილი გამოცხადდა **მანაბული გინაშეილის** სიკვება, როცა მან ივანე მანაბლისადმი მიძღვნილი საღმრთო გახსენა. — მანაბლის ბილი საქართველოს ბელსა ჰგავს. სამწუხაროდ, საზოგადოებრივი აზრი მანაბულს ორად იყო გაყოფილი. იქნებ ეს ჩვენი ბელისწერაა? მანაბული კვლევანში გაბადვიდა და უპირატესი კითხვა დაგვიტოვა. დღემდედა საქართველოსეკ უპირავე პასუხაუკუნული კითხვა აწუხებს, — თქვა მან. ეს არის კიდევ უფრო გზანაირი **რევაზ ამიშვილი**. მისი თქმით, ერთგულს განვებამს დროს ამ დარბაზში მთელი ერისათვის წამდებოდა დროულია იმის შესხენება, რა შეიძლება მოქვეყნდეს უთანხმოებრივი აღმოცენებულ კონფლიქტს. სამწუხაროდ, საზოგადოება არც მათს აღმოჩნდა მზად, რომ ერთი რომ უდიდესი შეიღის შორის მომწოდებელი კონფლიქტი დროულად ჩაეხსინა და არც ახლად, საქართველოსთვის ესოდენ მნიშვნელოვან ეპოქა, რაია აჭარბაძე ქართველთა დაპირისპირება თავიდან აეცილებინა.

არდავიწყება მოყვრისა

დღემდეც ცხოვრებაში დამაინათავის ადგოდა რომ მონახავს, გააკეთებს იმას, რაც მას უყვარს და ამით სარგებლობს მოუგონს ხალხს, ის პატივსცემს და დაფასებს იმხსურებს. ასეთია შორის უნდა მოვიხსენიოთ ისინი, ვინც ჩამოთავალებს მლოკოსევისის საზოგადოება და ამით ცდილობენ კიდევ უფრო დააახლოონ ადამიანები ბუნებასთან, ისინი ის უდიერი მოპოებისა და განაზავებისგან.

ამ კიდევ 1992 წლიდან, როცა გახდა ბუნებისადმი მძაბრეული მოპოვება, როცა ლაგოვანში მოხდა გიგანტი შეიღობული ფორმირების ჯგუფება ნაკრძალის ბინადართა სიცოცხლე ხელყვას, სხეუბა კი აღარც მლოკოსევისის ღუნდობალი დაიხდეს, აქაურბა გვის მოგონებდა გადარწმუნებულ შექმნილი მლოკოსევისის საზოგადოება, რაია გადავრჩინათ იმეთიანი ღუნდობალი და შეეცურებინათ ნაკრძალში თორემ. ამისათვის მუდგა სინიციაციო ჯგუფი აწ განხვევული დიდი კლადის მოწყობისათვის და ხელმძღვანელობით.

ქალბატონი დიდი პედაგოგი გახლათი. გულწრფელად უყვარდა ლაგოვანის ბუნება და დიდად განიცდიდა მის მძაბრეულს უღვრულ ამოცხადებულს. იმ პერიოდში ამოკარდა წარმომადგენელი მლოკოსევისის საზოგადოების სახელი, რომელთანაც დაკავშირებული იყო ნაკრძალი და ღუნდობალიც, ძვირფასი განიმი, რომელიც მან დაუღო ლაგოვანს. მისი ცხოვრებისა და საქმიანობის შესწავლა, მისი ფსაღაღებულები დავაღის ვაგონბა და პროპაგანდა უფრო შესანიშნავი მავალით იქნებოდა ყოველი ადამიანისთვის.

საზოგადოების შესაქმნელად თანა იყო საჭირო. წლები განმავლობაში სინიციაციო ჯგუფი ასხენდა ადგილობრივ ხელმძღვანელებს, რომ უნიკალური მეთოდი — მლოკოსევისის ღუნდობალი ჩანაგებობა და მის მხსენება სჭირდებოდა, მაგრამ პოლიტიკური ამბიციური მუყარობად ხელისუფალი საამისოდ სად ეცხადია...

მის მიუხედავად, სინიციაციო ჯგუფი საკუთარი ძალებით ახორციელებდა შესაძლო ღონისძიებებს. ჩაგარდა კონფერენცია, რომ მლოკოსევისის დავაღის მიყვანა, რაც უფრო მისი ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ამსახველი ფოტოგამოფენების სამუშაო დარბაზში და გამგებანში, გადამართა მსგებრე პოლიტიკურ მეთოდს. ახალგაზრდებმა მოითხოვეს გრანტი და იმით შეუძლეს ღუნდობლის გასუფთავება, სხევის აღრევი და კიდეც.

2003 წლის ივლისში, როგორც იქნა, რეინსტრუქციები გაგარდა აღნიშნული საზოგადოება. ლაგოვანში ბუნების-მოყვარეობა იუნესკოსი გრანტის და-დავა არასამთავრობო ორგანიზაციამ — საქართველოს ბუნების შენარჩუნების მემკვიდრეობის მლოკოსევისის საზოგადოების მიხედვით.

საბუდისწერი შეუღობები გაუთავებლად შეორდება. სამანაბლო და-კარგდება, თამარაშენს ავიჭებულა და თბილისსაც აღარ სცადია თავისი დიდი შეიღისთვის, — ასე გამოიხატა თავისი გულისკეთილი მანაბლის საზოგადოების თავმჯდომარე გურამ შარაძემ.

მი აგოვებდა ჰერბარიუმსა და კოლექციებს, აკეთებდა ფოტოებს, რასაც მხოლოდის სხვადასხვა ქალაქების ბუნებისმეცნიერების მუშეუბების უღმბინა. მან აღმოჩინა კავკასიის მთების სამხრეთ — კავკასური როჭო, რომლისავე მსოფლიოს გამოჩენილი მეცნიერები დაინტერესდნენ.

მლოკოსევისის უდიდესი დამსახურებაა ლაგოვანის ნაკრძალის დაარსება, თუმცა სიცოცხლე ვერ ეღონა ნაკრძალად ჩვენი მთების აღიარებას. მისი ახლგერბი დახარულებს მისმა ქალიშვილმა ივლია მლოკოსევისმა და მათი თუხების მეტობარბა, ერთგულების უნიკალისთვის პროფესორმა ნ. კუმეურებს.

მლოკოსევისის უცხოეთიდან ჩამოტანილი სერვეტიბა და თხსლებით თავის საკარმიდამოს სახლობებს 3 კვიტარზე ვაგონბა ღუნდობალი. აქ ხართები მისი ხელით დარგული უკვე 140 წლის იმეთიანი ხეები: ვინკო, პავლოვინა, პეკინი, მაკლური, სუანჯის მავნოლია და სხვა. გაოცების იწვევს ამავე ხნოვანების კოლხური ბის ხე, რომლის სიმაღლე 9 მეტრი და 50 სანტიმეტრი.

მლოკოსევისის ბოლოს მიყვა უღვება, დაბრუნებულყო მშობლიურ ვარშავაში, მაგრამ ლაგოვანის ბუნების გრაფიკა კი აღარ მოსურდა. აქ იცოცხლა საკვილიდავად და აქვე დაიბარდა.

ასი ასეთი ადამიანის დავაღის დაფასებას და მისი საქმიანობის გავრცელებას აიბრებს მლოკოსევისის სახელობის საზოგადოება (თავმჯდომარე — ვალერი ილიაშვილი). მის დამწეურებში შეიღა სინიციაციო ჩანაფერები აქვთ: მოწყობა მლოკოსევისის ცხოვრებისა და საქმიანობის ამსახველი ფოტო და ნახაგების გამოფენა. განსარსული აქვთ ღუნდობლის მეთოდობა და განხვევებულების ნემტის ბაღში და-მოსვენება, ბაღის უფრო გადამფრთხვება, ბუნების დიდი მომავალი შრომების თაგმურა, ღუნდობლის ქალაქის დონსმესანიშნობად გადაქცევა.

ბუნებრივია, ეს დიდ თანხებს მოითხოვს, ამიტომ უკვე არ გაკლებულა ყოველგვარ საზოგადოების ხელისუფლებისად და ბუნებისმეცნიერების მხარდაჭერა სჭირდება.

მლოკოსევისის საზოგადოება ეწმება მნიშვნელოვანი თარიღის აღსანიშნავად: 22 ივლისს სრულდება გინიბლი საზოგადოების გარდაცვალებიდან ხანგრძლივი თარიღი, რომელიც ფართოდ აღინიშნება, ღონისძიების დაქვეყნების მლოკოსევისის ახლობელი, პოლონეთის საელჩოს წარმომადგენლები, სხვა უცხოელი სტუმრები.

საუბრა ჩხიძემ.

მს სინტაქსისა

ყვარელი თუ სუბიექტი

არს მხედველობა, არც გვიჩ, არც სმენა არ არის ისეთი საბუნებრივი ბიტი, რომელიც ერთი შეიღობება მსგებრეობა. ვინაიდან, სამეცნიერო აგმოსეფის სტრუქტურა დეკუმენტში ნამდვირ სხეუბის და მანდარინების გაყვად იწყება, აქი ასე გამოითქვა: ახალი წლის სურნელი გრიალებს.

სწორედ ამიტომ სურნელს განვებამ-განვებამის, ხასიათის შეყვლა შეუძლია. რაობა? სინტაქსისა, რა მნიშვნელობა აქვს ევოლუციისა, ის სიცოცხლის ამრისთვის სურნელს? თუ დავუშვებთ, რომ ცხოველების (სიცოცხლის) არის ხანგრძლივი დროის განმავლობაში გრევი-გეკური ინფორმაციის შენარჩუნება, მაშინ სურნელსა და გარემოს შორის მნიშვნელოვანი აქვთა.

ლოდ სურნელის ვიტი უკვარდება. ერთი მათგანი ქიმიკოსი იყო და საკუთარ თავს ძალიან იოლად დაუქვა დიაგნოზი: იგი ძალიან თბილს სურნელსამ დაიპოვო, არაფერბა სხვამ — არც ინტელექტმა, არც ხასიათმა, მხოლოდ და მხოლოდ იმის სურნელმა იმისადა და საკუთარ თავს ვერ ერეოდა. სწორედ ისეთი სიგონიკობა, როდესაც ვარშემო ყველას უკვირს და განვიფრებებს ვერ მალავენ სნეგავი, რა დაინახა მასში ასეთივე?

ნებისმიერ არსებას, უცნობ ნივთებსა და კერძ სწორედ ყნოსვის სამუდგობით ვამოწყობთ, თანაც, წამიღობ. ცხვირის მგრინობილობა ექვსჯერ აღემატება კლასიკურ ანალიტიკურ, არ თუ გრევიკობა, „ფონიერულ“ ანალიზს, რა თქმა უნდა, მოსაზრებაში, რომ ქალს მამაკაცი უკვლავს მონადარება სუნების დახმარებით შეუძლია, სიმართლის მარეკობა. თუმცა, უნდა გავითვალისწინოთ, რომ არა ყველა მამაკაცი და არა — სამუდგობად. ვერ არ შექმნილია ისეთი იდეალური სუნები, რომელიც საყოველთაო სიყვარულს გამოიწვევს... უმნიშვნელოვანესია გვესმოდეს, რომ

ყოველი ადამიანი მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელი, აბსოლუტური უნიკალური ყნოსვით ვარშემო არსებობს. ვინაიდან, მავალითად, მოგვიტოვ მოწყობულ ნივთებებს სასაბოთლო სუნს აქვს, სხვისთვის — გულის ამრევი. ორი ერთნაირი ყნოსვის მხედვადამი უბრალოდ არ არსებობს, ეს თითის ანაბეჭდობითაა. ამიტომაც ერთი, უნივერსალური, საყოველთაო სურნელს დამამადა შეუძლებელია. ერთი და იგივე სუნბაბის სხვადასხვა ადამიანს სულ სხვადასხვაგვარად აღიქვამს. თქვენ ვერახსობდ გაგებთ, რა სურნელი მტყმს მე, ამ ვაგებთ ჩვეს შორის უფსკრულია.

მხედველობითი ამ სუნითი მოვლენის შეგვიძლია ჩავიყვაროთ, აღეყვაროთ, ერთმანეთს გადავყვით, სურნელსა და ყნოსვის შემთხვევაში ასეთი რამ წარმოუდგენელია. აღმანის დაახლოებითი თანახმად ყნოსვის უკრევი აქვს. ევოლუციის მხედვად ეს უკრევი უშუალოდ გინიხდა და გეშვება ცხვირში. იმ ადგობას, რომელიც თითქმის თვალბის გასწვრივ მდებარეობს. სწორედ ამ უკრე-

ლების მემკვიდრეობით ვგრინობთ სურნელს, ამეგვარად, უშუალოდ ცხვირი არ არის ყნოსვამე პასუხისმგებელი. სურნელსა და არმაგებს გვინ აღიქვამს, ყნოსვის უკრევი ერთადერთი უკრევია, რომელიც უშუალოდ გვინს გამოვიკ. მათი მემკვიდრეობით ადამიანის გვინ თავად (როგორც ნებისმიერ სხვა ორგანოს) გვინამდ ინფორმაცია ნერვული რეცეპტორების მემკვიდრეობით მთავი. მხოლოდ ყნოსვითი უკრევი არის საჭიროები „შემაგვალს“. ისინი, თავად ისინი არიან გვინის ნაწილი, გვინის ერთადერთი გამომწვევები. და ნაწილი. სწორედ ამიტომაც არის ყნოსვითი მნიშვნელობა ასე იოლი.

მეცნიერები ამ საკითხზე სურნელის კვლევა და ირონიულად ამბობენ: გვინ თავად ემსახურება ყნოსვას და არა — პირიქით. თუმცა ადამიანის ყნოსვა მთლად სტაბილური არ არის. ასეც ხდება. ადამიანს ადრე ესა თუ ის სურნელი აღიმაინება, დროთა განმავლობაში კი პირიქით, — ძალიან გონსწევის ეს იმეტი ხდება, რომ ყნოსვითი უკრევი, როგორც გვინის სხვა უკრე-

ლები, დაახლოებით ორმოცი დღე ცოცხლობენ, შემდეგ ახლებით იცვლებიან. როცა იცვლებიან, შეიძლება ახალი არმაგე „დაეკრთოს“.

თორმე, სუნი აქვს ყველაფერს, იმა-სიც კი, რის სურნელსაც ადამიანი აბსოლუტურად ვერ აღიქვამს. აი, ძალიან ეს შეუძლებელი — შეიგრინობენ იმ შეგვეებს, რომლებს სუნი ჩვენი სუნი შეუგინდობია. ისინი ადამიანის ყნოსვის მემკვიდრეობით ანხსივებენ, ადამიანები ერთმანეთს კი — ვერა. არმაგობის მემკვიდრეობით თვითმგრინავებულ სწრაფად „შემაგვალს“. არ არის საჭირო ვერ ვიბა, არც ბაღითი, არც ბარგი... სუნბაბის მწარმოებლებს ეს კარგად აქვთ გათვითცნობიერებული. ამიტომაც, სწრაფად შემაგვალ და სულ ახალ-ახალ სურნელს გვითავაზობენ. ჩვენი სამომავლო ვითები მათ „ნამუშევარს“. ამას დაგება, სუნბაბის შექმნა შეიძლებოდა სულ სხვა ელფერი შესხინის უკვე მველ, ყოველდღობობა ქვეულ ურთიერთობის, როცა იგრინობთ, რომ თქვენი მნიშვნელობა გავყვარულა, და საკუთარ ძალებში ძველებქვარად აღრმწევა ცხვირი აღარ ხართ, ურბოდ აღხალ სურნელს მითმველეთი. იქნებ, ვაგარბითოს!

მთაწმალა მსობლი-სნსსსმინობა.

ორშაბათი 10 მაისი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "კუსტოს ფანტასტიკური თავგადასავალი" 10.10 სერიალი "ოქავარი ურთიმართობანი" 12.00, 15.00, 20.00, 23.00...

19.00 მულტფილმი "სიმბა ფეხბურთელი" 19.30 სერიალი "შაჰაჰანა" 21.00 "პალატრა" 21.30...

07.30 დღლა მშვიდობისა 08.00 "ტელელიბუები" 09.40 სერიალი "ურისიძისა" 11.00 ღამის შოუ...

08.00 მხ. ფილმი 10.00 კონცერტი 11.00 ფილმი 11.30 მხ. ფილმი 13.00, 15.00, 17.00, 19.00...

07.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 ქორიკა 07.10, 11.20, 13.15, 14.05, 16.50, 17.20...

09.00 არჩევანის ზღვარზე 10.00 სერიალი "ველირი თიანეთი" 11.10 დღის კინორეჟისა...

12.00 ინტერვი მხ. ფილმი "სიყვარული" 15.00 მხ. ფილმი "საბურთალოს რაიონი" 17.00, 19.00, 20.30...

07.20 პოპ. ად. ათეული 08.00 ტორილა 11.00 ქართული მუსიკა 13.00 ინფორმაციონი 13.30...

10.00 მულტფილმი 12.00 მხ. ფილმი "აივარი" (დისტანციონი) 14.00 მუსიკა 15.00 მხ. ფილმი "არინი პატივნი და წინადა გრავალი"...

09.05 მელოდია 09.15 "აიკუდა" 09.35 აუდიო-ვიდეო-ტელე 10.15 მელოდია 10.30 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა...

სამშაბათი 11 მაისი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "კუსტოს ფანტასტიკური თავგადასავალი" 10.10 სერიალი "ოქავარი ურთიმართობანი" 12.00, 15.00, 20.00, 23.00...

19.00 მულტფილმი "სიმბა ფეხბურთელი" 19.30 სერიალი "შაჰაჰანა" 21.00 "პალატრა" 21.30...

07.30 დღლა მშვიდობისა 08.00 "ტელელიბუები" 09.40 სერიალი "ურისიძისა" 11.00 სერიალი "შაჰაჰანა"...

08.00 ახალი ამბები 08.40 დოკ. ფილმი 10.00 კონცერტი 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 01.40...

07.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 ქორიკა 07.15, 11.05, 13.15, 14.35, 17.20, 02.50...

09.00 არჩევანის ზღვარზე 10.00 სერიალი "ველირი თიანეთი" 11.10 დღის კინორეჟისა...

12.00 მხ. ფილმი 13.30 "საქმე და კონიონი" 14.30 მხ. ფილმი "რამდენადარტი" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00...

07.20 პოპ. ად. ათეული 08.00 ტორილა 11.00 ქართული მუსიკა 13.00 ინფორმაციონი 13.30...

10.00 მულტფილმი 12.00 მხ. ფილმი "სარას სასახლე" 14.00 მუსიკა 15.00 მხ. ფილმი "პარკინიონის ხის კაპი" 17.00 საბ. ფილმი 19.00...

09.05 მელოდია 09.15 "აიკუდა" 09.30 "ვედნიერი რიკი" (გამორჩეობი) ილიას პულციტისებრი სერიალი...

ოთხშაბათი 12 მაისი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "კუსტოს ფანტასტიკური თავგადასავალი" 10.10 სერიალი "ოქავარი ურთიმართობანი" 12.00, 15.00, 20.00, 23.00...

19.00 მულტფილმი "სიმბა ფეხბურთელი" 19.30 სერიალი "შაჰაჰანა" 21.00 "პალატრა" 21.30...

07.30 დღლა მშვიდობისა 08.00 "ტელელიბუები" 09.40 სერიალი "ურისიძისა" 11.00 ღამის შოუ...

08.00 ახალი ამბები 08.40 დოკ. ფილმი 10.30 ოპერა 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 01.40...

07.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქორიკა 07.15, 13.15, 16.35, 17.20, 01.55...

09.00 არჩევანის ზღვარზე 10.00 სერიალი "ველირი თიანეთი" 11.10 დღის კინორეჟისა...

12.00 მხ. ფილმი 15.00 მხ. ფილმი "ანდრეა" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00...

07.20 პოპ. ად. ათეული 08.00 ტორილა 11.00 ქართული მუსიკა 13.00 ინფორმაციონი 13.30...

10.00 მულტფილმი 12.00 მხ. ფილმი "სარას სასახლე" 14.00 მუსიკა 15.00 მხ. ფილმი "პარკინიონის ხის კაპი" 17.00...

09.05 მელოდია 09.15 "აიკუდა" 09.45 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა 10.20 მელოდია 10.30 "ავტორიტეტი"...

სუთშაბათი 13 მაისი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "კუსტოს ფანტასტიკური თავგადასავალი" 10.10 სერიალი "ოქავარი ურთიმართობანი" 12.00, 15.00, 20.00, 23.00...

19.00 მულტფილმი "სიმბა ფეხბურთელი" 19.30 სერიალი "შაჰაჰანა" 21.00 "პალატრა" 21.30...

07.30 დღლა მშვიდობისა 08.00 "ტელელიბუები" 09.40 სერიალი "ურისიძისა" 11.00 სერიალი "შაჰაჰანა"...

08.00 ახალი ამბები 08.40 დოკ. ფილმი 10.30 კონცერტი 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 01.40...

07.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 ქორიკა 07.15, 13.15, 16.50, 17.20, 01.55...

09.00 არჩევანის ზღვარზე 10.00 სერიალი "ველირი თიანეთი" 11.10 დღის კინორეჟისა...

12.00 მხ. ფილმი 15.00 მხ. ფილმი "სხალი რაზმული" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00...

07.20 პოპ. ად. ათეული 08.00 ტორილა 11.00 ქართული მუსიკა 13.00 ინფორმაციონი 13.30...

10.00 მულტფილმი 12.00 მხ. ფილმი "სარას სასახლე" 14.00 მუსიკა 15.00 მხ. ფილმი "პარკინიონის ხის კაპი" 17.00...

09.05 მელოდია 09.15 "აიკუდა" 09.35 მიზილიურები 10.05 მელოდია 10.15 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა...

